

Акционерско друштво во државна сопственост за вршење на дејноста давање услуги во воздухопловната навигација

Shoqëri aksionare në pronësi shtetërore për kryerjen e veprimtarisë dhënie të shërbimeve të navigacionit ajror

Акционерско друштво во државна сопственост за вршење на дејноста давање услуги во воздухопловната навигација
Shoqëri aksionare në pronësi shtetërore për kryerjen e veprimtarisë dhënie të shërbimeve në trafikun ajror

M-NAV АД · M-NAV SHA

Бр. Nr. 02-1465/4

25-11-2021 год.-viti

СКОПЈЕ - ШКУР

M-NAV А.Д. СКОПЈЕ

Програма за давање на услуги на воздухопловна навигација за 2022 година

Ноември 2022 година

“Босфор“ Бр.7, Мралино, Илинден
Република Северна Македонија
Тел: +389 2 3148100 Факс: +389 2 3148239
E-mail: info@mnavigation.mk

“Bosfor“ Nr.7, Mralino, Ilinden
Republika e Maqedonisë së Veriut
Tel: +389 2 3148100 Fax: +389 2 3148239
E-mail: info@mnavigation.mk

ИДЕНТИФИКАЦИЈА НА ДОКУМЕНТОТ

Опис на документот: Програма за давање на услуги на воздухопловна навигација на М-НАВ А.Д. Скопје за 2022 година во која се дефинирани визијата, мисијата, стратешките и оперативни цели на друштвото за 2022 година, регионалната соработка и развојните проекти на друштвото, потоа стратешките цели и активности на Секторот за воздухопловна навигација, Секторот за воздухопловна техника и Секторот за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции за 2022 година.

Воедно, во Прилог 1 на истата е приложен Финансискиот план на работа на М-НАВ А.Д. Скопје за 2022 година.

Наслов

М-НАВ А.Д. СКОПЈЕ
ПРОГРАМА ЗА ДАВАЊЕ НА УСЛУГИ НА ВОЗДУХОПЛОВНА НАВИГАЦИЈА
ЗА 2022 ГОДИНА

Референтен број:

МНВ-610-201-03

Издание број: 1.0

Дата: 19/11/2021

Извадок:

“Давателот на услуги за воздухопловна навигација во Република Северна Македонија М-НАВ А.Д. Скопје целокупната своја активност ја насочува кон безбедно, сигурно, редовно и ефикасно давање на услуги на воздухопловна навигација притоа обезбедувајќи ги услугите на потребното ниво на безбедност и сигурност согласно домашните и меѓународните стандарди....”

Клучни зборови:

Стратешки цели, оперативни цели, обем на сообраќај, контрола на летање, воздухопловна навигација, безбедносни стандарди, воздухопловна техника

Статус на документот:	Работна верзија		Класификација:	Интерен документ	
	Конечна верзија	√		Јавен документ	√
	Објавено издание			Доверлив	

Локација: Скопје

ПРИФАКАЊЕ НА ДОКУМЕНТОТ

Во следната табела се наведени авторите и лицата кои го изготвиле/одобриле овој документ.

Функција	Име, презиме и потпис	Дата
Изработил	Филип Трандафиловски Раководител на Одделение за планирање, развој и меѓународно задолжување 	17.11.2021
Проверил аспект - квалитет	Леонора Шаља Шеф на Отсек за квалитет – безбедност во Одделение за безбедност, обезбедување и квалитет 	18.11.2021
Одобриле	Fahrudin Hamidi Претседател на Управен одбор и Извршен Директор за воздухопловна навигација Владко Крстевски Член на Управен одбор и Извршен Директор за воздухопловна техника Migjen Salmani Член на Управен одбор и Извршен Директор за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции 	19.11.2021 19.11.2021 19.11.2021

СОДРЖИНА

1. ВОВЕД	5
1.1 Организација на националниот воздухопловен сектор.....	5
1.2 Членување во меѓународни организации.....	7
1.3 М-НАВ А.Д. Скопје - Давател на услуги на воздухопловна навигација.....	8
1.4 Мисија.....	10
1.5 Визија.....	11
1.6 Стратешки цели.....	11
1.7 Оперативни цели.....	11
1.8 Вредности.....	11
1.9 Финансирање.....	12
1.10 Безбедност.....	12
1.11 LSSIP документ.....	12
1.12 Регионална соработка.....	13
1.13 Подобрување на структурата на воздушниот простор.....	14
2. СЕКТОР ЗА ВОЗДУХОПЛОВНА НАВИГАЦИЈА	15
2.1 Стратешки цели на СВН.....	15
2.2 Активности за реализирање на поставените цели на СВН.....	16
3. СЕКТОР ЗА ВОЗДУХОПЛОВНА ТЕХНИКА	29
3.1 Стратешки цели на СВТ.....	29
3.2 Активности за реализирање на поставените цели на СВТ.....	29
4. СЕКТОР ЗА ФИНАНСИСКИ РАБОТИ, ПРАВНИ РАБОТИ, РАЗВОЈ И ИНВЕСТИЦИИ	67
4.1 Цели на Секторот за ФРПРРИ.....	67
5. ОДДЕЛЕНИЕ ЗА БЕЗБЕДНОСТ, ОБЕЗБЕДУВАЊЕ И КВАЛИТЕТ	77
6. ОДДЕЛЕНИЕ ЗА ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА	79
7. КЛУЧНИ ИНДИКАТОРИ НА ИЗВЕДБА (КРИ - KEY PERFORMANCE INDICATORS)	81

1. ВОВЕД

Важноста на воздушниот транспорт за економскиот раст и просперитет на Република Северна Македонија станува сè поголема. Подобрувањата во воздушниот транспорт воопшто, но и подобрувањата во делот на услугите за воздухопловна навигација како еден од неговите најважни сегменти, ќе овозможат раст на индустријата и проширување на меѓународната трговија, а луѓето ќе можат полесно да патуваат во и од државата.

Покрај тоа, модерниот и безбедниот воздухопловен систем ќе помогне Република Северна Македонија да ги достигне своите цели за интеграција во Европската унија преку искористување на самиот систем, како и ефектите од позитивниот раст кои можат да произлезат од зголемениот воздушен транспорт.

Преку развојот на системот на воздухопловна навигација на Република Северна Македонија би се постигнала и една од најважните стратешки цели, а тоа е интеграцијата во системот на Заедничко европско небо (Single European Sky) и се разбира, хармонизирање со европската легислатива и стандардите на релевантните европски и меѓународни воздухопловни организации.

Давателот на услуги за воздухопловна навигација во Република Северна Македонија М-НАВ А.Д. Скопје целокупната своја активност ја насочува кон безбедно, сигурно, редовно и ефикасно давање на услуги на воздухополовна навигација притоа обезбедувајќи ги услугите на потребното ниво на безбедност и сигурност согласно домашните и меѓународните стандарди, заложувајќи се за обезбедување на трошковно ефикасен – cost efficient сервис и континуирано намалување на трошоците на услугите, имплементација на најкратките можни воздушни патишта водејќи грижа за заштита на животната средина итн.

1.1 Организација на националниот воздухопловен сектор

Моменталната организација на националниот воздухопловен сектор ја има следната институционална структура:

- **Министерство за транспорт и врски (МТВ)** - надлежно за работите од областа на воздухопловството и тоа:
 - ја подготвува националната стратегија за развој на воздухопловството како оперативен документ;
 - ја реализира политиката на Владата на Република Северна Македонија во областа на воздухопловството;
 - ја спроведува политиката на Владата на Република Северна Македонија при доделување на концесии од областа на воздухопловството;
 - предлага закони од областа на воздухопловството и подготвува и донесува подзаконски акти кои се предвидени со овој закон;
 - подготвува и донесува подзаконски акти со кои се пропишуваат мерките, начинот и условите за спроведување на ЕУ и меѓународните стандарди, препорачани практики и нормативи од областа на спроведувањето на инспекцискиот надзор во воздухопловството;
 - спроведува постапка за привремено ставање на концесија под привремена принудна управа (секвестар);
 - врши други работи утврдени со прописите од областа на воздухопловството.
- **Агенција за цивилно воздухопловство (АЦВ)** - независно регулаторно тело со јавни овластувања утврдени со закон. Агенцијата во својата работа и при донесување на одлуките во рамките на своите овластувања е целосно политички, финансиски и функционално независна од друг државен орган, друго јавно правно лице или трговско друштво што врши дејност од областа на воздухопловството и е непристрасна кон нив.

Агенцијата ги има следниве надлежности:

- Врши работи од својот делокруг во согласност со прописите од областа на воздухопловството, како и врз основа на Националната стратегија за развој на воздухопловството и меѓународните договори од областа на воздухопловството, ратификувани од Република Северна Македонија со цел за безбедно и редовно одвивање на цивилното воздухопловство;
- Врши надзор над примената на прописите од областа на воздухопловството;
- Учествува во подготовка на предлог на закони од областа на воздухопловството;
- Подготвува и донесува подзаконски акти од областа на воздухопловството кои се предвидени со Закон за воздухопловство како и подзаконски акти со кои се пропишува спроведувањето на ЕУ и меѓународните стандарди, препорачани практики и нормативи од областа на воздухопловството, кои не се во надлежност на Владата на Република Северна Македонија и Министерството за транспорт и врски согласно со Закон за воздухопловство;
- Спроведува постапка за пристап на давателите на услуги на аеродром на пазарот на услуги на аеродром на трети лица;
- Одобрува изземања, исклучоци и отстапувања од примената на прифатените меѓународни стандарди и препорачани практики кога е тоа предвидено со нив;
- Одобрува Зборник на воздухопловни информации;
- Води постапка и донесува управни акти за издавање, продолжување, обновување, ограничување, промена, суспендирање, повлекување и/или пренос на дозволи, овластувања, уверенија, одобренија, согласности и други управни акти утврдени со Законот за воздухопловство и прописите донесени врз основа на Законот за воздухопловство, како и евиденција на истите;
- Врши регистрација на воздухоплови, аеродроми, леталишта и евиденција на терени;
- Предлага мерки за развој и примена на нови технологии во воздухопловството;
- Организира и координира активности поврзани со потрага и спасување на воздухоплови;
- Врши заштита на правата на патници како и обезбедување на правата на лица со инвалидитет и лицата со намалена подвижност;
- Издава одобренија за летање и дезигнации за домашни авиопревозници;
- Изготвува и/или препорачува литература од областа на воздухопловството и упатства за субјектите на воздухопловната индустрија; и
- Врши други работи утврдени со прописите од областа на воздухопловството.

По исклучок одредени активности од надлежност на Агенцијата ги врши EASA кога тоа е определено со Законот за воздухопловство, прописите донесени врз основа на Законот за воздухопловство и/или Регулатива (ЕУ) бр.2018/1139 на Европскиот парламент и на Советот од 04.07.2018 за заеднички правила во областа на цивилно воздухопловство и за основање на Агенција на Европската Унија за безбедност на воздухопловството со која е укината со Регулативата 216/2008 на Европската унија за заеднички правила во областа на цивилното воздухопловство и воспоставување на EASA, која е преземена со Анекс 1 од Мултилатералната спогодба за основање на Европска заедничка воздухопловна област ("Службен весник на Република Македонија" бр.27/2007 и 98/2009).

- **Давател на услуги на воздухопловна навигација - М-НАВ А.Д. Скопје** - акционерско друштво во државна сопственост е дезигниран и сертифициран да дава услуги на воздухопловна навигација врз ексклузивна основа во

македонскиот воздушен простор, при што обезбедувањето на своите услуги ги врши согласно меѓународните воздухопловни стандарди и прописи.

- **ТАВ Македонија ДООЕЛ** - управува и оперира со аеродромите во државата. ТАВ ги обезбедува интегралните аеродромски операции на двата аеродроми, вклучувајќи опслуга на земја, услуги за патници, паркинзи за автомобили, храна и пијалоци, и терминални административни услуги.
- **Комитет за истрага на воздухопловни несреќи и сериозни инциденти** - формиран со Одлука бр.41-806/1 од 03.04.2012 на Владата на Република Македонија („Службен весник на РМ“ бр.49/12 и 73/18) како независно истражно тело со својство на правно лице кое ги истражува несреќите во кои учествувале цивилни воздухоплови или падобрани.
- **Цивилно воен комитет** - формиран со решение на Владата на Република Македонија бр. 51-3557/1 на 30.07.2011, изменето и дополнето со Решение за изменување и дополнување на Решението за формирање на цивилно-воен комитет бр.41-6919/1 од 25.09.2012 и Решение за изменување на Решението за формирање на цивилно-воен комитет бр. 44-1408/1 од 25.04.2017 со цел извршување на работи поврзани со управување и флексибилно користење на воздушниот простор.

1.2 Членување во меѓународни организации

Република Северна Македонија е членка на следниве меѓународни организации, што им налага на АЦВ и М-НАВ А.Д. - Скопје работење според меѓународни стандарди и препорачани практики и исполнување на специфични обврски поврзани со сите аспекти на работењето.

- **Меѓународна организација за цивилно воздухопловство (ICAO)**
Од 09.01.1993, Република Северна Македонија е членка на специјализирана агенција на Обединетите Нации, основана во 1944 година, чија цел е да поттикнува соработка помеѓу нациите за да може меѓународното цивилно воздухопловство да се развива на безбеден, сигурен, редовен и ефикасен начин, а меѓународниот воздушен сообраќај да се воспоставува врз основа на принципот на еднаквост и рамноправност на сите субјекти учесници во воздушниот сообраќај.
- **Европска конференција за цивилно воздухопловство (ECAC)**
Од 03.07.1997, Република Северна Македонија е членка на меѓувладина организација основана во 1955 година за унапредување на континуираниот развој на безбеден, ефикасен и одржлив систем на воздушниот сообраќај во Европа.
- **Европска организација за безбедност на воздухопловната навигација (EUROCONTROL)**
Од 01.11.1998, Република Северна Македонија е членка на основана во 1960 година, чија мисија е да ги усогласи и интегрира услугите за воздухопловна навигација во Европа, со цел да создаде изедначен систем за управување со воздушниот сообраќај за цивилните и воените корисници, да постигне сигурен, безбеден, уреден, експедитивен и економичен проток на сообраќај низ цела Европа, притоа сведувајќи го на најниско ниво влијанието врз околината.
- **Европска агенција за воздухопловна безбедност (EASA)**
На 03.12.2008 Република Северна Македонија стана полноправна членка на Европските заеднички воздухопловни власти (JAA), придружно работно тело на Европската конференција за цивилно воздухопловство (ECAC), основано во 1970 година со цел да донесуваат, развиваат и спроведуваат заеднички

унифицирани процедури, барања и стандарди во областа на сигурноста на воздушната пловидба. На 30.06.2009, со престанокот на постоење на ЈАА, нејзините функции ги наследил Европската агенција за воздухопловна безбедност (European Aviation Safety Agency). Мисијата на оваа Агенција е да обезбедува техничко-стручна помош за Европската Комисија со подготвување прописи за воздухопловна безбедност во најразлични сфери, техничка помош за склучување заеднички меѓународни спогодби и др.

- Европска заедничка воздухопловна област (ЕЗВО)

Закон за ратификација на Мултилатералната спогодба меѓу Европската заедница и нејзините земји членки, Република Албанија, Босна и Херцеговина, Република Бугарија, Република Хрватска, Република Северна Македонија, Република Исланд, Република Црна Гора, Кралството Норвешка, Романија, Република Србија и Мисијата на Обединетите Нации за привремена администрација на Косово за основање на Европска Заедничка Воздухопловна Област, ратификувана и објавена во „Службен весник на РМ“ бр.27/2007 и 98/2009, а во сила од 01.12.2017, со која е создадена ЕЗВО за заеднички пристап на пазарите за воздушен сообраќај на Договорните страни и на слобода на основање, со еднакви услови на конкуренција и почитување на истите правила - вклучувајќи ги и областите на безбедноста, обезбедувањето, организацијата на воздушниот сообраќај, социјалното усогласување и животната средина, а преку примена на правилата на мултилатерална основа во рамките на ЕЗВО.

- Danube FAB

Во 2015 година Република Северна Македонија се стекна со статус на набљудувач во Danube FAB, што беше и официјално потврдено на состанокот на Управувачкиот Совет на Danube FAB во октомври 2015 година во Софија. Во текот на 2022 година Република Северна Македонија треба да се произнесе во врска со понатамошниот статус во овој FAB.

- BLUEMED FAB

Во 2020 година Министерството за транспорт и врски на Република Северна Македонија во име на Владата на Република Северна Македонија склучил Меморандум за соработка со останатите држави членки на функционалниот блок на воздушен простор BLUEMED FAB.

- NATO (North Atlantic Treaty Organisation)

Република Северна Македонија на 27.03.2020 стана полноправна членка на НАТО Алијансата.

1.3 М-НАВ А.Д. Скопје - Давател на услуги на воздухопловна навигација

Согласно член 60 од Законот за воздухопловство („Службен весник на Република Македонија“ бр.14/06, 24/07, 103/08, 67/10, 24/12, 80/12, 155/12, 42/14, 97/15, 152/15, 27/16, 31/16 и 64/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 220/19), со цел вршење на услуги на воздухопловна навигација, Владата на Република Северна Македонија основа акционерско друштво со еден акционер, државата, давател на услуги на воздухопловна навигација, согласно со Законот за трговските друштва. Начинот на основање, дејностите и начинот на управување се регулирани со актот за основање и статутот на друштвото. Согласно Тековна состојба издадена од страна на Централниот регистар, датум на основање на Друштвото М-НАВ АД Скопје е 04.11.2008.

Владата на Република Македонија, на седницата одржана на ден 16.10.2008, донела Одлука за отпочнување на постапка за основање на Акционерско друштво

во државна сопственост за вршење на дејноста давател на услуги на воздухопловна навигација бр.19-4602/1.

На 10.03.2010, Друштвото М-НАВ АД Скопје се стекна со Уверение за оспособеност за давање на услуги на воздухопловна навигација МК-01/2010ANSP, со важност од две години, издадено од страна на Агенцијата за цивилно воздухопловство.

Согласно член 53 став 4 од Законот за воздухопловство (“Службен весник на Република Македонија” бр.14/06, 24/07, 103/08, 67/10, 24/12, 80/12, 155/12, 42/14, 97/15, 152/15, 27/16, 31/16 и 64/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија” бр. 220/19)“(4) За добивање на уверение за оспособеност за давање на услугите на воздухопловна навигација давателот на услугите треба да има потребен персонал, опрема, како и да исполнува други посебни услови неопходни за безбедно и уредно работење.“

Согласно овој член, а во врска со условите наведени во Уредбата за начинот на давање на услугите на воздухопловна навигација како и посебните услови во однос на потребниот персонал, опремата и другите посебни услови неопходни за безбедно и уредно работење (“Службен весник на Република Македонија” бр.08/2018), во изминатиот период, во континуитет, Агенцијата за цивилно воздухопловство на Република Северна Македонија со уверенија кои имаат период на важност од две години потврдува дека М-НАВ АД Скопје како Давател на услуги на воздухопловна навигација ги исполнува сите барања и важечки услови кои се однесуваат на давањето на услуги на воздухопловната навигација и способноста да ги дава истите. Во март 2020 година од страна на Агенцијата за цивилно воздухопловство е издадено Уверение за оспособеност за давање на услуги на воздухопловна навигација со број МК01-2020/ANSP.

Со Одлука за изменување на Статутот на Акционерско друштво во државна сопственост за вршење на дејноста давател на услуги на воздухопловната навигација („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 70/19) и Одлука за изменување и дополнување на Статутот на Акционерско друштво во државна сопственост за вршење на дејноста давање услуги во воздухопловната навигација М-НАВ АД Скопје („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.24/20) е изменет називот на друштвото, согласно што Акционерското друштво работи и учествува во правниот промет под фирма: Акционерско друштво во државна сопственост за вршење на дејноста давање услуги во воздухопловната навигација М-НАВ АД Скопје. Скратен назив на фирмата е: „М-НАВ“ А.Д. – Скопје. Називот на Друштвото се пишува и на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните и неговото писмо и гласи: „Shoqëria Aksionare në Pronësi Shtetërore për Kryerjen e Veprimtarisë së Dhënies së Shërbimeve në Navigacionin Ajror M-NAV SHA Shkup. Скратениот назив на фирмата на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните и неговото писмо гласи: M-NAV SHA Shkup. Во правниот промет со странство називот на Друштвото е “M-NAV” Air Navigation Service Provider of the Republic of North Macedonia, GOJSC.

Предмет на работењето на давателот на услугите на воздухопловна навигација

Предмет на работење на Друштвото се следните дејности:

1. Давање на услуги на воздухопловната навигација (ANS – Air Navigation Services) како приоритетна дејност на Друштвото, која опфаќа:
 - 1.1. ATM услуги (Air Traffic Management) и тоа:
 - 1.1.1. ATC услуги (ATS-Air Traffic Services):
 - контрола на летање (ATC - Air Traffic Control), која се дава на воздухопловите преку издавање на одобренія и инструкции на

надлежната контрола на летање за да се овозможи безбеден, редовен и брз проток на воздушниот сообраќај;

- информирање во лет (FIS - Flight Information Service), која се дава преку издавање на информации значајни за безбедно одвивање на воздушниот сообраќај; и
- тревожење (ALRT - Alerting Service) која се дава за воздухоплов кој има потреба од потрага и спасување преку известување и координирање на надлежните субјекти.

1.1.2. Регулирање на протокот на воздушен сообраќај (ATFM - Air Traffic Flow Management), која се дава за да се овозможи максимално искористување на капацитетот на контролата на летање и обемот на сообраќајот;

1.1.3. Организација на воздушниот простор (ASM - Air Space Management), која се дава за да се обезбеди максимално и флексибилно искористување на воздушниот простор за сите корисници; и

1.1.4. Мрежни функции (Network functions) се услуги кои се даваат со цел обезбедување на детални аранжмани за донесување на заеднички одлуки помеѓу земјите членки, давателите на услуги на воздухопловна навигација и функцијата за управување со мрежата.

1.2. Услуги на воздухопловно информирање (AIS - Aeronautical Information Service), кои опфаќаат: собирање, обработка и дистрибуција на воздухопловните информации, итни известувања, воздухопловен информативен циркулар, воздухопловни карти и постапки и процедури за летање;

1.3. Метеролошките услуги кои опфаќаат собирање, обработка и дистрибуција на метеролошки информации, метеролошка прогноза, метеролошки известувања и метеролошки предупредувања; и

1.4. Поставување, одржување, контрола и мониторирање на техничките средства, уредите и опремата, за давање на услуги на воздухопловна навигација што подразбира превентивно и корективно одржување, приспособување, калибрирање, мониторирање, надгледување, управување, поставување и воведување во работа, како и развој и измена на процедури и упатства за работа и одржување на оперативните технички средства во состојба која овозможува безбеден и уреден воздушен сообраќај (CNS Services).

2. Водење на евиденција, собирање, обработка и проследување на податоци кои се користат за наплата на надоместоци од услугите на воздухопловна навигација.

3. Изготвување и редовно ажурирање на Зборникот на воздухопловни информации.

4. Обука на АНС персонал.

1.4 Мисија

Да се обезбеди високо ниво на услуги и континуирано да се подобруваат безбедноста, редовноста и ефикасноста на протокот на воздушниот сообраќај со оптимална употреба на расположливите човечки и технички ресурси и со минимум трошоци да се обезбеди висок квалитет на услуги на воздухопловна навигација во рамките на дезигнираниот воздушен простор на транспарентен и недискриминарачки начин, водејќи грижа за животната средина.

1.5 Визија

Да се одржува и континуирано подобрува давањето на високо ниво на безбедни, редовни, експедитивни, ефикасни и еколошки ориентирани услуги на корисниците на воздушниот простор и како Давател на услуги на воздухопловна навигација кој функционира во согласност со регулативите на Single European Sky, навремено да се прилагодува со минимални трошоци на новите Европски регулативи. М-НАВ АД Скопје, земајќи ги во предвид сите предизвици, континуирано ќе цели кон обезбедување на одржлива позиција и постигнување на врвни резултати во работата, притоа достигнувајќи ги и промовирајќи ги своите вредности.

1.6 Стратешки цели

- Безбедност, квалитет и обезбедување - Да се достигнат меѓународните и домашните стандарди;
- Капацитет - Да се оптимизира капацитетот на воздушниот простор;
- Трошкова ефикасност- Оптимизирање на трошоците на услугите;
- SES (Single European Sky) - Да се постигне усогласеност со SES регулативите и барањата кои произлегуваат од нив;
- Врвна организациска поставеност - Да се постигне врвна организациска поставеност со цел подобрување во управувањето со човечките ресурси;
- Животна средина - Следење и имплементирање на меѓународни и домашни стандарди за заштита на животната средина.

1.7 Оперативни цели

- Да се одржат високи нивоа на безбедност;
- Да се одржат високи нивоа на сигурност;
- Да се оптимизира искористеноста на расположливиот капацитет, како и да се обезбеди развој на средства и методи за идните побарувања;
- Постојано да се мониторира движењето на побарувачката и соодветно да се прилагодува планирањето на капацитетот;
- Да се постигнат нивоата на униформност и компатибилност на системите;
- Врвна организациона поставеност и квалитет на услуги;
- Да се засили и зацврсти регионалната соработка во насока на превземање на значителна улога во регионот;
- Да се остварат целите на LSSIP планот;
- Да се постигнат нивоата потребни за заштита на околината;
- Да се зголеми трошковната ефективност;
- Да се развие/одржува План за човекови ресурси и организира навремена обука на потребните кадри;
- Да се оптимизира структурата на воздушниот простор со имплементација на Cross Border Free Route Airspace со соседните FIRs.

1.8 Вредности

- Безбедноста како врвен приоритет и давање на услуги со највисок квалитет на корисниците;
- Високо мотивиран професионален персонал, споделувајќи меѓусебна доверба и почит;
- Беспрекорна репутација; дел од препознатлива вредност;
- Посветеност на постојаност и квалитет во работата;

- Континуирано само-унапредување, настојување да се направи најдоброто;
- Континуирана соработка со сите заинтересирани страни;
- Споделување на знаење со цел се искористи во подобрување на работата;
- Одговорно и одржливо управување со организацијата, со разумни средства.

1.9 Финансирање

Согласно Законот за воздухопловство - Давателот на услуги на воздухопловна навигација се финансира од:

- Делот од надоместокот остварен по основ на давање на услуги на воздухопловна навигација чија висина се утврдува со трошковник на давателот на услуги на воздухопловна навигација на начин пропишан согласно со членот 56 став (4) на Законот за воздухопловство;
- Надоместок за обука на ANS персонал; и
- Даноци, заеми, кредити и друга финансиска и техничка помош.

1.10 Безбедност

Безбедноста е врвен приоритет во воздухопловството, кон што се обврзуваат сите земји членки на ICAO со чикашката „Конвенција за цивилно воздухопловство“, а според која треба да обезбедат безбедни услуги на воздушниот сообраќај. Безбедно давање на воздухопловни услуги на воздухопловите е главниот темел во управувањето со воздушниот сообраќај. Континуираното зголемување на воздушниот сообраќај значи дека и при задржување на иста стапка на инциденти, бројот на инциденти би растел, што не е допустливо и М-НAB ги превзема сите активности утврдениот таргет за инциденти да не се надмине.

Стратегијата на ECAC, SESAR (Single European Sky ATM research), SES регулативите, како и стратешкиот документ на EASA - EPAS (European Plan of Aviation Safety 2022 - 2026) ги поставуваат принципите и целите за подигнување на безбедноста во Европа при давање на воздухопловни услуги и намалување на стапката на воздухопловни инциденти во согласност со поставените таргети. Горенаведените документи се основа за утврдување на стратешките цели на М-НAB и исполнување на овие обврски.

Република Северна Македонија е вклучена во сите поважни процеси, планови и проекти кои ги предвидува SESAR стратегијата и ги презема и спроведува превземените обврски со самото потпишување на ECAA Спогодбата.

Воспоставениот и во меѓувреме добро развиен целокупен систем за управување со безбедноста и обезбедувањето, како и систем за квалитет на М-НAB се добра основа за да се продолжи со одржување и подобрување на безбедноста на услугите. Европските регулативи, како и Анекс 19 од ICAO, бараат не само постоење на ваков систем, туку истиот да биде созреан и учинокот да биде мерлив согласно утврдените безбедносни таргети.

Одделението за Безбедност, Квалитет и Обезбедување ќе ги преземе севкупните активности за понатамошно отклонување или ублажување на ризиците, проактивно вклучување во согласност со утврдените процедури и севкупно одржување на системот за менаџирање со безбедност во целиот М-НAB во согласност со Политиката на безбедност, за квалитет и обезбедување, ширење на поуки како и одржување на ICT сигурноста преку другите поврзани акти.

1.11 LSSIP документ

Со константното зголемување на воздушниот сообраќај во регионот на Европа, од особена важност за сите европски држави, како и за давателите на ANS услуги е пронаоѓањето на решенија со кои ќе се одговори на притисокот на поглед на капацитетот на воздушниот простор, влијанието врз околината, интеграцијата на новите видови на летала, безбедноста, како и зголемувањето на трошоците на

авио-компаниите поради доцнења и зголемена потрошувачка на гориво.

Функционалната рамка која ги опишува и ги спојува сите технолошки решенија, унапредувањето на квалитетот на дадената услуга на корисниците, како и развојот на напредните технологии кои произлегуваат од SESAR програмата е European ATM Master Plan.

European ATM Master Plan, во рамките на ЕУ воздухопловната стратегија и Single European Sky, е главната алатка за планирање на модернизацијата на Европскиот ATM систем. Овој план ги дефинира приоритетите во развојот и примената на новите технологии кои се потребни за остварување на SESAR визијата, а тоа е воспоставување на потполно прилагодлив и отпорен ATM систем, способен за прифаќање на растечкиот воздушен сообраќај на безбеден, сигурен и одржлив начин.

Планот е еволуирачки документ и се ажурира на годишно ниво како би ги рефлектирал промените во глобалното воздухопловно опкружување, преку ефективна меѓусебна соработка на сите чинители во авијацијата и се однесува на промените на краток и среден рок (до 7 години).

European ATM Master Plan 2021 ги рефлектира промените настанати со донесувањето на новата SES Регулатива (CP1) во 2021 година, при што главниот фокус е ставен на усогласување и унифицирање на процесот на планирање и мониторирање на спроведување на целите на SESAR, како и инкорпорирање на Airspace Architecture Study Transition Plan.

European ATM Master Plan 2021 содржи 85 цели за имплементација, со дефинирани временски рокови за остварување на истите.

Прогресот во однос на поставените цели за имплементација се следи преку LSSIP (Local Single Sky ImPlementation) документите кои даваат екстензивна, консолидирана и хармонизирана слика на прогресот во планирањето и примената на елементите на European ATM Master Plan и SES Регулативата и се директен одраз на посветеноста на цивилните и воените национални агенции, давателите на услуги на воздухопловна навигација, како и на аеродромските оператори, во имплементацијата на истите. Квалитетот на податоците од LSSIP документите овозможува веќе неколку години истите да бидат единствен извор во изработката на извештајот за имплементација на ICAO Aviation System Block Upgrades (ASBUs), за областа ICAO/EUR.

Прогресот во остварување на целите за имплементација се следи, анализира и рапортира на годишно ниво, од страна на SJU (SESAR Joint Undertaking) врз база на податоците кои секоја земја членка ги доставува во соодветниот LSSIP документ.

1.12 Регионална соработка

Во поглед на регионалната соработка и активностите кои се преземаат во правец на воспоставување на функционални блокови на воздушен простор (FAB), Република Северна Македонија во 2006 година потпиша Меморандум за соработка со Република Албанија. PCM е членка на ISIS (Implementation of Single European Sky in South East Europe), што е иницијатива за имплементирање на регулативата на Единственото европско небо (SES) во областа на југо-источна Европа, а е под закрила на Европската Комисија.

Во 2015 година, Република Северна Македонија се стекна со статус на набљудувач во Danube FAB, а истото беше и официјално потврдено на состанокот на Управувачкиот Совет на Danube FAB во октомври 2015 година во Софија.

Во 2020 година, Министерството за транспорт и врски, во име на владата на PCM потпиша Меморандум за соработка за асоцијативно членство во BLUEMED FAB. На 01.12.2015, М-НАВ се стекна со статус на член во регионалната иницијатива на даватели на услуги во воздухопловна навигација GATE ONE.

За да се постигнат некои од ESSIP целите, а преку истото да дојде и до натамошно засилување на соработката, М-НАВ координира одредени активности со ATS службите на соседните држави. Во таа насока, РСМ перманентно ја промовира и зголемува соработката во регионот преку нејзино активно учество во неколку регионални иницијативи и договори како што се:

- Учество во Balkan Aviation Normalization Meeting и Air Traffic Management Committee работните групи на НАТО;
- Учество во сите релевантни тела и работни групи на Eurocontrol и ICAO;
- Учество во регионалната иницијатива Joint Service Provision Area;
- Договори за размена на радарски податоци со Бугарија, Албанија, Србија, Грција и Унгарија (за потребите на водење на сообраќајот над територијата на Косово);
- Билатерална соработка за координација на полето на Air Traffic Management и Communication Navigation Surveillance со сите соседни земји;
- Договор за соработка и договори за обезбедување на радарски и радиокомуникациски сервис на Hungarocontrol за потребите на обезбедување на услугите за контрола на летање за прелетите над Косово;
- Во тек е постапка за потпишување на договор со Албанија во поглед на делегирање на ATS (бафер зоната на албанскиот воздушен простор во близина на охридскиот аеродром е делегиран на РСМ заради олеснување на терминалните операции на охридскиот аеродром);
- Специјален договор за соработка со NATO-KFOR;
- Учество во својство на набљудувач во работата на Danube FAB и BLUEMED FAB;
- Учество во работата на GATE ONE;
- М-НАВ е полноправен член во CANSO (Civil Air Navigation Service Provider Organisation), кое членство претставува значаен бенефит за М-НАВ, особено во делот на меѓународната соработка;
- Од декември 2021 година М-НАВ се приклучи кон SECSI (South East Common Sky Initiative) FRA.

1.13 Подобрување на структурата на воздушниот простор

Во текот на 2021 година продолжија активностите и преговорите за нормализирање на воздушниот сообраќај во долниот дел на воздушниот простор над Косово со имплементација на нов интерфејс помеѓу Косово и Албанија со што сообраќајот за/од аеродромот во Приштина кој пристигнува/заминува кон дестинации од севернозападна Европа повеќе нема да прелетува преку воздушниот простор на РСМ што ќе доведе до намалување на комплексноста на воздушниот простор и оперативната оптовареност на оперативниот персонал. Оваа активност на која се работи подолго време сеуште не е операционализирана, односно се очекува тоа да се случи во 2022 година.

Во делот на надлежност на Терминал Скопје планирано е да се прошират латералните граници и/или вертикалните граници со цел поголема оптимизација на воздушниот простор и ресурсите на М-НАВ.

2. СЕКТОР ЗА ВОЗДУХОПЛОВНА НАВИГАЦИЈА

Секторот за воздухопловна навигација - СВН како основен оперативен сектор во системот за давање на услуги на воздухопловна навигација има основна одговорност да обезбеди компетентно, високо професионално и квалитетно вршење на дејноста, а пред сè да обезбеди безбедно, ефикасно и редовно одвивање на воздушниот сообраќај. Дејноста на СВН е директно поврзана со безбедноста на воздушниот сообраќај и основната задача на СВН е одржување на високо ниво на безбедност во работењето и постојано преземање на мерки за подобрување на безбедноста.

2.1 Стратешки цели на СВН

Како резултат на приоритетната цел на работењето на СВН - безбедноста, интензивно ќе се работи на усовршување на системот за управување на безбедноста и имплементирањето на процедурите и процесите поврзани со безбедноста, кои произлегуваат од усвоените стандарди на релевантните меѓународни и европски воздухопловни организации (ICAO и Eurocontrol).

Во согласност со европскиот тренд на трошковно исплатливо работење, во текот на 2022 година и континуирано понатаму, СВН планира да преземе низа на активности кои ќе овозможат издржано финансиско работење. Стратегијата за реализирање на оваа цел е преку:

- Навремено и аналитичко планирање на работењето;
- Оптимизација на кадрите и расположивите ресурси;
- Обука на нови контролори на летање со цел доекипирање и подмладување на кадарот како резултат на високата просечната старост на активните контролори на летање и задолжителната граница за заминување во пензија од новиот закон за работни односи;
- Континуирана регионална соработка;
- Планирање на инфраструктурата на воздушните патишта во насока на овозможување на најкратки рути и привлекување на поголем обем на сообраќај, во долниот воздушен простор;
- Продолжување на соработката со соседните центри за КЛ со цел проширување на FRA концептот преку границите на просторот на надлежност. Со таа цел веќе е испратен предлог кон BULATSA, давателот на услуги во воздухопловна навигација на соседна Бугарија, за воведување на прекугранични директни рути како прв чекор кон понатамошно проширување на FRA и во таа насока. Проширувањето на концептот FRA со останатите соседни земји и комплетна имплементација на SECSI (Southeast Europe Common Sky Initiative) проектот од наша страна ќе биде возможно по имплементација на новиот ATM систем;
- Подобрување на "environmental saving" сервис, што би се остварило преку дел од веќе споменатите активности за имплементација на пократки воздушни патишта и проширување на FRA со соседните земји и пошироко во регионот. Во оваа насока е и планираната имплементација на PBN на Скопје TMA и АКЛ Охрид, со што би се намалила потрошувачката на гориво и трошоците на корисниците и би се намалила емисијата на штетните гасови во атмосферата, како и имплементација на нови системи и технологии; и
- Преземање на останати активности кои се дел од долготрајно стратешко планирање.

Пред СВН постојано се наметнува потребата од следење на развојот на технологијата и техниката во доменот на уредите и системите кои претставуваат основа за давањето на услугите на контрола на летање. Согласно развојниот тренд на функциите на системите за контрола на летање диктиран од пан-европските стандарди, во текот на 2022 година ќе се продолжи со процесот за имплементација на новиот систем за контрола на летање во Скопје. Овој процес, кој претставува капитална инвестиција вклучена во програмата за инвестициони

вложувања во состав на годишниот финансиски план на М-НАВ за 2022 година, е отежнат поради појавата на пандемијата со КОВИД-19 и сериозно влијае на исполнувањето на многу од стратешките цели на М-НАВ.

Воспоставувањето на тесна соработка преку редовни состаноци со комерцијалните корисници на услугите за воздухопловна навигација (IATA, IACA, како и со најзастапените авио компании кај нас), претставува основа за континуирано подобрување на квалитетот и безбедноста на услугата на контрола на летање и прилагодување на истата кон тековните потреби на корисниците.

Како влијателен фактор за безбедноста и квалитетот на давањето на услугите на контрола на летање е и постоењето на јасно дефинирани правила на соработка со соседните единици на КЛ, но исто така и со сите домашни цивилни (аеро клубови, земјоделска авијација, параглајдерски друштва и др.) и државни (воени и полициски) корисници на услугите на КЛ. СВН континуирано презема активности на ова поле насочени кон ревизија на постоечките и изготвување на нови договори за соработка, кои претставуваат база за безбедно и квалитетно давање на услугата на контрола на летање.

Продолжување со имплементација на FUA како дел од процесите за поддршка на активностите кои произлегуваат од членството во НАТО.

Како дел од активностите кои произлегуваат од барањата на ЕУ и ЕУ регулативите, неопходно е постоење на утврдени програми за обука и сертификарање на кадрите, како и програми за континуирано одржување на компетентноста. За таа цел голем дел од активностите на СВН првенствено се насочени кон континуирано подобрување на стручноста, преку следење на напредни обуки и редовно одржување на компетентноста на кадрите на високо ниво. Во таа насока М-НАВ планира да се централизира делот на тренинг центарот до конечно оформување на една самостојна функционална единица која во директна соработка со одделението за човечки ресурси ќе допринесе кон целосно ефикасно управување на човечките ресурси на ниво на М-НАВ. Дел од активностите поврзани со процесот на одржување на компетентност поставуваат потреба од обука на кадрите за која се потребни финансиски средства, кои се планирани и предвидени за 2022 година.

Во текот на 2018 година се работеше на селекцијата на кандидати за контролори на летање поради потребата за кадрово доекипирање на М-НАВ во овој сегмент. Избраните 11 кандидати се стекнаа со соодветни дозволи за работа, додека за 10 од овие кандидати обуката ќе продолжи и во текот на 2022 година со цел стекнување на дополнително посебно овластување. Овие нови контролори на летање ќе придонесат за одржување на континуитетот на услугата, како и зголемување на капацитетот на Скопје ОБКЛ во наредните години. Дополнително, планирана е селекција и обука на нови 8 кандидати за потребите на Скопје ТМА.

СВН континуирано ќе работи на ревидирање и надополнување на интерните програми за работа, но и за обуки и нивно хармонизирање со усвоената европската легислатива и стандардите на релевантните европски и меѓународни воздухопловни организации, како и со домашната легислатива.

Факт е дека процесот за стекнување на овластување за вршење на работа на контрола на летање бара долготрајна обука, планирање на човечките ресурси, односно обуката на кадри бара навремено и квалитетно планирање. Во овој процес мора да се води сметка за развојот на системот, планираните идни секторизации и бројот на извршители кои тие го наметнуваат, оптимизирање на искористеноста на кадрите, како и неизбежниот процес на пензионирање.

2.2 Активности за реализирање на поставените цели на СВН

Активностите за реализирање на поставените цели на СВН за 2022 година, се претставени табеларно за појасен приказ и презентирани преку цели, подцели, време на реализација и носители на одговорност.

Подцели – Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар
	Од	До		Од	До	
1. Намалување на рестрикциите на воздушниот простор во RouteAvailabilityDocuments (RAD) и ENV (Environmet), со цел за овозможување на оптимално користење на воздушниот простор	Јан 2022	Дек 2022	СВН, ОБКЛ/ФМР			Тековно
2. Имплементација на нов оперативен систем за контрола на летање, согласно Договорот.	Апр 2019	Дек 2022	СВН/СВТ			Во тек. Моментално поради пандемијата и настапувањето на клаузулата на виша сила, сите активности се реализираат со забавено темпо иако што е договорено со ино-партнерот да се искористата сите ресурси во насока на нормализирање на активностите за навремено завршување на планираните цели.. Финалниот рок за завршување на имплементацијата зависи од тековната ситуација со пандемијата и не може да се предвиди.
3. Надополнување и ажурирање на постоечката верзија на Упатството за давање на услуги во воздушниот сообраќај.	Јан 2021	Дек 2021	СВН, ОБКЛ/ФМР, АПП/ТВР, Охрид АКЛ			Согласно потребите
4. Имплементација на нови Automatic Weather Observation System –AWOS станица/ Automated Terminal Information System - ATIS/VOLMET.	Јан 2015	Мај 2022	СВН			Замена на постоечката AWOS 2000 станица/Automated Terminal Information System - ATIS/VOLMET. Продолжуваат активности во правец на издавање на OAT сертификат.
5. Продолжување со реализација на Акциониот план за унапредување на системот за управување на безбедноста (Action Plan for enhancement of Safety Management System) во соработка со Eurocontrol.	Јан 2022	Дек 2022	СВН, СВТ и Одделение за БОК			Тековно

Подцели – Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар
	Од	До		Од	До	
6. Ажурирање и реализирање на планот за изработка на потребната документација и процедури за континуирано одржување на предвидените услови потребни за одржување на стандардите за сертификација.	Јан 2022	Дек 2022	СВН, СВТ и Одделение за БОК			Тековно
7. Оптимизирање на капацитетите на воздушниот простор на Р. Македонија со цел давање континуирана услуга и минимизирање на регулациите преку спроведување на анализа на критериумите за реално и пофлексибилно дефинирање на секторските капацитети, воведување сценарија и преземање на мерки за најефикасна секторска поделба на воздушниот простор, најиспладлива секторска отвореност и најадекватна распределба на оперативните кадри (контролорите на летање) во зависност од периодот на годината и обемот на сообраќај.	Јан 2022	Дек 2022	СВН, ОБКЛ/ФМР			Тековно *
8. Измени на организацијата и класификацијата на воздушниот простор на FIR Скопје со цел оптимизација на работа на одделенијата ТМА, ОБКЛ и АКЛ Охрид	Мај 2018	Мај 2022	СВН/АИС			Во тек
9. Ревизија на LOA помеѓу АКЛ Охрид и ОБКЛ Скопје	Јан 2022	Дек 2022	ОБКЛ/ФМП и АКЛ Охрид			Ако се усвои новата секторизација на воздушниот простор и новиот предлог за Ohrid STA, LOA ќе се изработи врз основа на новиот простор, во спротивно, LOA ќе треба да се изработи врз основа на постоечките граници на простор на надлежност.

	Подцели – Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар
		Од	До		Од	До	
10.	Дуализација на точката RAXAD со цел поголем проток и ефикасност на сообраќајот од/до Скопје	Окт 2018	Дек 2022	СВН/АИС			Само за потребите на сообраќајот од/до Скопје
11.	Анализа на прогнозите за сообраќај доставени од NM и оптимално планирање на секторските конфигурации со цел оптимизирање на искористеноста на контролорите на летање во работните смени и прилагодување на видот на оперативните смени за зголемена ефикасност во искористувањето на ЦР.	Јан 2022	Дек 2022	СВН, ОБКЛ/ФМР, АПП/ТВР			Оваа анализа се прави за оптимално планирање на отвореност на секторите во ОБКЛ и секторските конфигурации и истата е потребно континуирано да се прави поради променливоста на информациите.
12.	Иницијатива за промена на законските и подзаконските регулативи за работни часови на КЛ и ПКЛ во работните смени со што ќе се овозможи оптимална искористеност на оперативните кадри.	Јан 2022	Дек 2022	СВН			Во тек
13.	Ревидирање на SID и STAR процедурите во Охрид преку разгледување на можност за имплементирање на точка јужно од LWON во Tirana FIR	Јан 2022	Дек 2022	СВН/АИС/АКЛ Охрид			
14.	Активно учество на редовните состаноци на работните групи и тела во EUROCONTROL.	Јан 2021	Дек 2021	СВН			*
15.	Учество на поважните состаноци на работните групи и тела на CANSO.	Јан 2021	Дек 2021	СВН			*

Подцели – Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар
	Од	До		Од	До	
16. Воспоставување на редовни годишни средби со авио компаниите кои се најголеми корисници на услугите на воздухопловна навигација со цел анализа на соработката и идентификување на полињата за подобрување и усогласување со нивните потреби.	Јан 2022	Дек 2022	СВН/АПП			Тековно
17. Спроведување на TRM обуки на КЛ во Скопје и Охрид	Ное 2021	Фев 2022	СВН			Започнато со доцнење заради пандемијата со КОВИД-19 во Ноември 2021 година. *Спроведувањето ќе зависи од актуелната состојба и развојот на настаните во однос на пандемијата со КОВИД-19.
18. Ревизија на постоечките и изготвување на нови договори за соработка помеѓу СВН и останатите домашни, цивилни и државни, корисници на услугите на КЛ, кои претставуваат база за безбедно и квалитетно давање на услугата на контрола на летање.	Јан 2022	Дек 2022	СВН			Тековно
19. Ревизија на постоечкиот SLA помеѓу СВН и СВТ	Јан 2022	Апр 2022	СВН/СВТ			Потреба за вклучување на обврска за склучени SLA со соседните единици на КЛ за размена на CNS податоци
20. Обука за LARA и SIMACT апликациите за цивилно воена координација.	Јан 2022	Дек 2022	СВН			*
21. Донесување на Процедури за напредување во кариера, селекција на ОЈТ, овластени оценувачи-испитувачи на компетентност и супервизори во ОБКЛ	Јан 2020	Сеп 2022	СВН/ЧР			

Подцели – Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар
	Од	До		Од	До	
22. Комплетирање на обуката на работно место на 10 контролори на летање за Обласна контрола на летање	Јан 2022	Дек 2022	СВН, ЦО на КЛ, ПКЛ и FMP извршители, ОБКЛ/FMP, ,			Во тек
23. Обука на ОРМ за контролори на летање за стекнување посебно овластување за единица на КЛ, Скопје APP/EXC	Јан 2019	Сеп 2022	СВН, АПП/ТВР			Оваа обука продолжува од 2019 год. Двајца кандидати ја завршија обуката, еден кандидат полага во моментот, уште двајца се во четврта фаза..
24. Обука на ОРМ за 4 кандидати за ПКЛ	Јан 2022	Мар 2022				Продолжува од 2021 година.
25. Аудит од надворешен консултант за QMS	Април 2022	Дек 2022	СВН/СВТ/БОК			
26. Редовни проверки на компетентност за КЛ и ПКЛ од Скопје ОБКЛ	Јан 2022	Дек 2022	СВН, ЦО на КЛ, ПКЛ и FMP извршители ОБКЛ/FMP			Согласно UCS
27. Редовни проверки на компетентност за КЛ од Скопје TMA.	Јан 2022	Дек 2022	СВН, ЦО на КЛ, ПКЛ и FMP извршители, АПП/ТВР			Согласно UCS
28. Редовни проверки на компетентност за КЛ од Охрид АКЛ.	Јан 2022	Дек 2022	СВН, АКЛ Охрид			Согласно UCS
29. Континуирана обука за КЛ со Скопје TWR/EXC овластување и Ohrid TWR/APP/EXC овластување	Октомвр и 2022	Декември 2022	СВН, ЦО на КЛ, ПКЛ и FMP извршители, АПП/ТВР, АКЛ Охрид			*

Подцели – Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар
	Од	До		Од	До	
30. Континуирана обука за КП со Skorje ACC овластување и Skorje APP овластување	Фев 2022	Мај 2022	СВН, ЦО на КП, ПКЛ и FMP извршители, АПП/ТВР			
31. Континуирана обука refresh training за КП кои поседуваат валидно посебно овластување за инструктор на КП (OJT/STD) кое согласно UCS планот се одржува во периодот на валидноста на овластувањето (на секои 3 години)	Јан 2022	Дек 2022	СВН, ЦО на КП, ПКЛ и FMP извршители, ОБКЛ/FMP, АПП/ТВР, АКЛ Охрид			Согласно потребите 41 КП ќе треба да завршат ваква обука во 2022 година (и почеток на 2023 година). *
32. Континуирана обука (refresher training) за КП кои поседуваат валидно посебно овластување за оценувач/испитувач (Assessor) кое согласно UCS планот се одржува во периодот на валидноста на овластувањето (на секои 3 години)	Окт 2022	Дек 2022	СВН, ЦО на КП, ПКЛ и FMP извршители, ОБКЛ/FMP, АПП/ТВР, АКЛ Охрид			Согласно потребите 24 КП ќе треба да завршат ваква обука во 2022 година (и почеток на 2023 година).
33. Континуирана обука за ПКЛ	Јан 2022	Јун 2022	СВН, ЦО на КП, ПКЛ и FMP извршители, ОБКЛ/FMP,			
34. Континуирана обука refresh training за Воздухопловен англиски јазик за КП и ПКЛ	Јан 2022	Дек 2022	СВН, ЦО на КП, ПКЛ и FMP извршители, ОБКЛ/FMP, АПП/ТВР, АКЛ Охрид			Согласно UCS
35. Одржување на стандардите за ISO 9001:2015 во рамките на M-HAV	Јан 2022	Дек 2022	СВН/СВТ/БОК			

Подцели – Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар
	Од	До		Од	До	
36. Школувања во IANS	Јан 2022	Дек 2022	СВН			За кадрите кои имаат потреба од дополнително школување и надградба *
37. Селекција и обука на 8 кандидати за контролори на летања за Скопје TWR & APS	Јан 2022	Дек 2022	СВН			
38. Обуки за новиот систем Leonardo	Јан 2022	Дек 2022	СВН			Согласно планот за имплементација. Спроведувањето е неизвесно заради пандемијата со КОВИД-19 *
39. Активности за имплементација на PBN процедури (вклучително и набавка на DME)	Јан 2021	Дек 2022	СВН и СВТ			Планот за имплементација на PBN е изработен од АЦВ и испратен на конечно одобрување (M-NAB во меѓувреме изготви драфт транзиционен план и истиот е доставен и до АЦВ). Процесот за имплементација на PBN процедури треба да биде сеопфатен, од донесување на стратешки план на ниво на државата, до обука на кадрите кои треба да го осмислат проектот, дизајнирањето на процедурите, скенирање на пазарот за опременост на воздушните флоти, процесот на донесување на регулативата, до обука на крајните корисници во СВН. За реализација на оваа активност заедно со АЦВ е побарана експертска помош од страна на EUROCONTROL и во рамките на истата се работи на ажурирање на планот за имплементација како и одобрување на транзициониот план

Подцели – Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар
	Од	До		Од	До	
40. Изработка на развоен план за модернизирање на навигациските средства потребни за креирање процедури за CCO и CDO.	Јан 2021	Дек 2022	СВН и СВТ			Преку PBN procedures
41. Обука за оперативни постапки на персоналот за Contingency процедури	Јан 2021	Дек 2022	СВН, БОК			За целосна имплементација на новите Contingency процедури и Contingency чеклисти потребно е да се продолжи сообука на персоналот за запознавање со оперативните постапки
42. Изработка на студија проследена со план за имплементација за вид и процедури на приод за писта 16	Јан 2022	Дек 2022	СВН/АИС/СВТ/Б ОК			Со растечкиот број на операции на аеродромот во Скопје се зголемува и бројот на дивертирани летови во ноќните часови кога постои јужен ветер. Треба да се координира со ТАВ за потребни инвестиции
43. Редовно и вонредно одржување, контрола и калибрација на AWOS сензорите со референтен контролен сензор за воздушен притисок, температура и релативна влажност за правец и брзина на ветар	Јан 2022	Дек 2022	СВТ во координација и поддршка од Одд. за МОВП на СВН			Одржување на нивото на квалитет на ВМЕТ сервисот преку следење и контрола на квалитетот и точноста на мерните уреди
44. Ажурирање на оперативната МЕТ документација, упатства и процедури, следење на измените во документите на релевантните меѓународни институции (ICAO, WMO)	Јан 2022	Дек 2022	СВН, Одд. за МОВП			Одржување на нивото на квалитет на ВМЕТ сервисот преку имплементација на меѓународните стандарди и препораки
45. Меѓународна соработка со сродни ВМЕТ служби од регионот и пошироко, посета на саеми, учество на конференции, работилници и семинари од областа на воздухопловна метеорологија	Јан 2022	Дек 2022	СВН, Одд. за МОВП			Стекнување преку обука и размена на знаења и искуства во доменот на воздухопловна метеорологија *

Подцели – Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар
	Од	До		Од	До	
46. Воспоставување на редовни годишни средби со претставници на авиокомпаниите, корисници на MET услуги, со цел анализа, подобрување и усогласување на заедничките потреби	Јан 2022	Дек 2022	МОВП			Согласно процедурите од ISO 9001-2015, Annex 3 за унапредување на MET сервисот *
47. Редовен тренинг и обука за обновување на знаењето од областа на воздухопловна метеорологија за VM прогностичари и VM опсервери, подготовка и изведување на проверки на компетенција, освежување на знаењето од областа на англиски јазик	Јан 2020	Дек 2022	СВН, Одд. за МОВП			За целиот ВМЕТ персонал на Одд. за МОВП кои поседуваат валидни дозволи за VM прогностичар / VM опсервер *
48. Прием и обука на нов VM персонал за скопскиот аеродром (двајца мет опсервери)	Јан 2022	Дек 2022	МОВП со останите Центри за обука			Потребата е ургентна поради кадровска екипраност на оперативен персонал, двајца опсервери заминуваат во пензија
49. Обезбедување на камера view систем како императив на потребите за напредни автоматизирани MET системи на аеродромите Скопје и Охрид	Јан 2022	Мар 2022	МОВП/СВТ			Процесот е отпочнат и се очекува да се заврши до Март 2022 год.
50. Покриеност на ATS рути со радио сигнал	Јан 2020	Сеп 2022	СВТ/АИС			Координација со СВТ за обезбедување на податоци за објавување во АИП и излетување со авион на овие рути преку договорот за калибрирање
51. ADQ имплементација (вклучително набавка на софтвер)	Јан 2020	Дек 2023	АИС			Имплементација на постапките пропишани во договорите за соработка .
52. Изработка на VFR карти во координација со сите засегнати субјекти	Јан 2021	Дек 2022	АИС			Да се набават дигитални нивоа за карта 1:200000 од катастар и министерство за земјоделство- 3Д модел

	Подцели – Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар
		Од	До		Од	До	
53.	Изработка на нови STAR/SID процедури на летање со приоритет за STAR/SID процедури за interface-от со KFOR секторот и тоа за ADES LWSK од KOGAT (постоечкиот STAR KOGAT1A е со ОСА-висина од 11000', да се испита можноста за пониски ОСА кои ќе коренспондираат со оптимален профил на летот) и за ADEP LWSK кон LONTA", а планираниот рок за реализација да биде до мај 2022г.	Јан 2021	Дек 2022	Картографија - проц. дизајн			
54.	Проверка на сите публикувани процедури во однос на новите мерења на препреките (по потреба изработка на нови)	Јан 2021	Дек 2022	Картографија - проц. дизајн			
55.	Набавка на 3D модел на Македонија	Мај 2021	Јули 2022	АИС/ Картографија - проц. дизајн			Моделот е во сопственост на Министерството за земјоделие
56.	Обука EAD Group	Јан 2021	Дек 2022	АИС/ картографија - проц. дизајн			Деталите ќе се вметнат во планот за јавни набавки за 2022 год. Обуките се од доменот на користење на EAD системите кои се користат во AIS по инсталирање на верзија 12
57.	Набавка на информатичка опрема	мај 2021	окт 2022	АИС			Деталите ќе се вметнат во планот за јавни набавки за 2022 год.
58.	Ревизија на постоечките упатства за работа, дополнување и изработка на нови	Јан 2021	Дек 2022	АИС			По потреба

Подцели – Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар
	Од	До		Од	До	
59. Редовен интерен тренинг и обука за обновување на знаењето и изведување на проверки на компетенција од областа на воздухопловни информации, согласно со постојните уверенија за стручна оспособеност на персоналот. Обука за новиот ICAO Snowram Format за извршители во отсек NOTAM.	Јан 2022	Јули 2022	АИС центар за обука			
60. Воспоставување на средби со претставници од АРМ, Полиција, ТАВ Скопје и други, кои се јавуваат како подносители на барања за објавување на информации за подобра соработка и координација, како и потпишување на договори за соработка согласно ADQ	Јан 2022	Март 2022	АИС			Тековно
61. Реализација на годишна проверка на мерења на препреки	Јан 2022	Апр 2022	АИС /картографија - проц. дизајн			Деталите ќе се вметнат во планот за јавни набавки за 2022 год.
62. Изработка на воздухопловна карта 1:500 000 или 1:1 000 000	Јан 2021	Дек 2022	АИС			Во зависност од достапноста на податоците ќе изработи една од наведените опции
63. Обуки на Супервизори, Инструктори (в.д. супервизори) и ПКЛ за ФМР извршители	Јан 2022	Дек 2022	СВН, ЦО на КЛ, ПКЛ и ФМР извршители, ОБКЛ/ФМР			Оптимизација на персоналот и подобрување на квалитетот на работење
64. Реконструкција и надградба на контролна кула Охрид и објектот на ОБКЛ Скопје	Јан 2022	Дек 2022	М-НАВ			
65. Набавка на канцелариски мебел и столници	Јан 2022	Јуни 2022	СВН/СВТ/ СФРППРИ			

Подцели – Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар
	Од	До		Од	До	
66. Обука за дизајнери на процедури на летање согласно PANS OPS PBN RNAV	март 2022	Јун 2022	АМС/ Картографија - проц. дизајн			Деталите ќе се вметнат во планот за јавни набавки за 2022 год.
67. План и имплементирање на CISM	Ное 2022	Дек 2022				
68. Полагање на тестови за англиски јазик - English language proficiency (ELPAC, TEA)	Јан 2022	Дек 2022	ЦО на КЛ, ПКЛ И FMP извршители			
69. Обуки по Национална програма за обука за обезбедување во цивилното воздухопловство	Јан 2022	Дек 2022	ЦО на КЛ, ПКЛ И FMP извршители			Согласно потребите.
70. Школување за ОЈТ на 3 КЛ, 2 кои поседуваат ACS/ овластување и 1 КЛ кој поседува ADI/TWR&APP/ овластување	Јан 2022	Дек 2022	ЦО на КЛ, ПКЛ И FMP извршители			Овие обуки се побарани од IANS во првиот семестар од 2022 година..
71. Анализа и имплементација на crossborder DCTs со TIRANA FIR и SOFIA FIR за ADEP и ADES LWSK, LWOH, LTFM, LTVA, LTFJ, LBSF, LBBSG, LATI и BKPR	Јан 2022	Дек 2022				
72. Анализа и имплементација на crossborder DCTs со ATHENS FIR/UIR за ADEP и ADES LW**, LG**, LT**, LC**, LL* и HE	Јан 2022	Дек 2022				
73. Изработка на оперативен план за давање на воздухопловни навигациони услуги на горниот воздушен простор над територија на Косово (КФОР) во соработка со НАТО/БНАМ	Јан 2022	Дек 2022	СВН/СВТ/БОК			Согласно заклучок на Влада на РС Македонија

*Спроведувањето ќе зависи од актуелната состојба и развојот на настаните во однос на пандемијата со КОВИД-19.

3. СЕКТОР ЗА ВОЗДУХОПЛОВНА ТЕХНИКА

Секторот за воздухопловна техника како оперативен сектор во системот за давање на услуги во воздухопловната навигација има задача поставување, одржување, контрола и мониторирање на техничките средства, уредите и опремата за давање на услуги на воздухопловна навигација што подразбира превентивно и корективно одржување, приспособување, калибрирање, мониторирање, надгледување, управување, поставување и воведување во работа, како и развој и измена на процедури и упатства за работа и одржување на оперативните технички средства од комуникација, навигација, радар, обработка на податоци и енергетско напојување во исправна состојба со што се обезбедува безбедно, ефикасно и навремено одвивање на воздушниот сообраќај во Република Северна Македонија.

3.1 Стратешки цели на СВТ

- **Превентивно и корективно одржување на уреди/системи во CNS/ATM**

Работата на системите перманентно се следи и состојбата редовно се запишува во сменските дневници на соодветните одделенија. Согласно упатствата за работа се прават периодичните проверки и мерните резултати се заведуваат во досието на соодветниот уред/опрема. Опремата која подлежи на калибрација ќе биде редовно калибрирана согласно упатствата на производителите на опремата и плановите за работа во соодветните одделенија пр.ком-мет: проверка и калибрирање на електронските сензори за мерење на метеоролошките појави, VHF радио системите, нав: проверка и калибрирање на радионавигационите уреди. Редовно ќе се проверува и квалитетот на радарските податоци со помош на специјализираниот софтвер SASS-C Tool.

- **Модификации и подобрувања на уреди/системи во CNS/ATM**

Во текот на 2022 година се предвидуваат инвестициски зафати од кои некои се однесуваат на редовното одржување на уредите и опремата, замена на потрошниот материјал, но и капитални инвестиции во одредени домени кои произлегуваат од барањата на LCIP, а согласно годишниот план за јавни набавки на М-НАВ А.Д Скопје.

- **Стручно оспособување, обновување и подобрување на знаења на персоналот**

Одделенијата се покриени со стручен и лиценциран персонал за нормално спроведување на секојдневните обврски. Воедно, активно ќе се следи развојот на кариерата на вработените и ќе се унапредуваат знаењата и ќе се совладуваат нови технологии пред се преку курсевите во Eurocontrol IANS и програмата за континуирано образование, како и школувања кај производителите на опремата кои се планирани во 2022 година.

- **Поставување и воведување во работа на нови уреди/системи**

Во 2022 година ќе продолжат со реализација проектите кои се финансирани со кредит од ЕБОР и инвестиции во поголеми зафати финансирани со средства на М-НАВ А.Д. Скопје.

3.2 Активности за реализирање на поставените цели на СВТ

Активностите за реализирање на поставените цели на СВТ во 2022 година се претставени табеларно во осум целини, кои се однесуваат на одделенијата во секторот и центарот за обука и тоа:

- Одделение за информатички и надзорни технологии

- Одделение за надзорни системи
- Одделение за комуникации
- Одделение за навигациски системи
- Одделение за енергетски системи
- Одделение техника Охрид
- Одделение за машинско одржување и климатизација
- Центар за обука на АТСЕП персонал

Покрај нив е дадена и планираната временска рамка за отпочнување и завршување на активностите, како и соодветните координатори-носители на одговорност за реализација на активноста.

Одделение – КОММЕТ	<p>Раководител – Драгољуб Патчев (ДП)</p> <p>Инженер – Зоран Филипов (ЗФ)</p> <p>Водител на смена – Кирил ставров (КС)</p> <p>Дежурен техничар – Петре Цековски (ЦП)</p> <p>Дежурен техничар – Антонио Кочоски (АК)</p> <p>Дежурен техничар – Гоце Кикерковски (ГК)</p> <p>Раководител на метео - Јасмина Гавриловска (ЈГ)</p> <p>Раководител на радари – Томчо Георгиев (ТГ)</p> <p>Техничар (Cisco експерт) - Сергеј Георгиевски (СГ)</p>
---------------------------	---

Цел 1 - Превентивно одржување на уреди/системи во CNS/ATM									
Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот	
	Од	До		Од	До				
1	Редовни прегледи на системот за комутација на говорни канали VCS (серверски дел, интерфејси, операторски позиции, работни станици)	Јан	Дек	ДП/дежурен техничар	01.03 - 15.03	01.09 - 15.09	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ср	
2	Редовни прегледи и мерење на перформансите на VHF радио системите инсталирани на меѓународниот аеродром Скопје	Јан	Дек	ДП/дежурен техничар	01.03 - 15.03	01.09 - 15.09	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ср	
3	Редовни прегледи и мерење на перформансите на VHF радио системите Градиште	Јан	Дек	ДП/дежурен техничар	01 - 15.06	01 - 15.12	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ни	
4	Редовни прегледи мерење на перформансите на микробрановиот радио линк	Јан	Дек	ДП/дежурен техничар	01.03 - 15.03	1.09 - 17.09	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ср	

5	Редовни прегледи, мерење на перформансите на системите и капацитетот на мрежите за пренос на податоци	Јан	Дек	ДП/дежурен техничар	-	-	Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ни		
6	Годишен преглед на VNF радио системот инсталиран на Солунска Глава	Авг	Септ	ДП/дежурен техничар	Авг	септ	Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ср		
7	Редовен преглед на системот за дигитално снимање на говорни канали	Јан	Дек	ДП/дежурен техничар	10 - 15.05	08 - 12.11	Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ни		
8	Редовни прегледи на батериските VNF радио станици	Јан	Дек	ДП/дежурен техничар	-	-	Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ни		
9	Редовни прегледи и полугодишни мерења/калибрирања на метеоролошките системи	Јан	Дек	ДП/дежурен техничар	15.03 - 30.03	15.09 - 30.9	Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ср		
10	Редовен преглед на кукната телефонска централа	Јан	Дек	ДП/дежурен техничар	-	-	Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ни		
Цел 2 - Корективно одржување на уреди/системи во CNS/ATM											
1	Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација	Координатор за реализација	Време на завршување на активностите	Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот				
		Од						До			
1	Поправка на расплиани уреди (по потреба)	Јан	Дек	ДП/дежурен техничар	Дек	Дек	ДП/дежурен техничар	Дек	Дек	Доколку не може системот да се поправи или не можат да се набават резервни делови. <i>Оперативен</i>	Ср
2	Водење на евиденција за достапноста на услугите според SLA и преземање корективни мерки во случај на нивно неисполнување	Јан	Дек	ДП/дежурен техничар	Јан	Дек	ДП/дежурен техничар	Дек	Дек	Доколку не се исполни договорениот SLA можно е да има реперкусији на останатите оперативни единици и давањето на услугите	Ср

Цел 3 - Модификации и подобрувања на уреди/системи во CNS/ATM									
Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот	
	Од	До		Од	До				
1	Миграција на одредени услуги кон новиот систем за пренос на податоци, унапредување на квалитетот на врските (Скопје и Охрид) на IP врските	Јан	Дек	ДП/СГ/ЗФ				Ни	
Цел 4 - Постапување и воведување во работа на нови уреди/системи									
Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот	
	Од	До		Од	До				
1	Систем за комуникација на говорни канали VCS	Јан	Дек	Проект менаџер	Јан	Дек	Постоечкиот систем е повеќе од 20 години во употреба, го надминал работниот век, мора да биде зменет со нов. Набавката на новиот систем е во тек како дел од проектите ЕБРД. Реализација во текот на годината	Вн	
2	VHF радио систем	Јан	Јуни	Проект менаџер	Јан	Јуни	Поголем дел од инсталацијата е завршена. Останува помали делови да се завршат и да се направи SAT и оперативно пуштање во работа (кога временските услови ќе дозволат)	Вн	

3	AWOS	Јан	Мар	Проект менаџер	Јан	Мар	Системот е инсталиран и поминати се одредени тестови. Кога оперативните корисници ќе завршат со сите тестови системот ќе биде погоден за оперативна употреба и истиот ќе биде оперативно пуштен	Не пуштање во оперативна работа на системот <i>Оперативен, Reliability, Финансиски, Репутациски</i>	Ви
4	Кукна телефонска централа	Јан	Мар	ЗФ/ДП Дежурен техничар	Јан	Мар	Оперативно пуштање на новата централа и гасење на старата		Ни
Цел 5 - Стручно оспособување, обновување и подобрување на знаења на персоналот									
	Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
1	Обуки за системите кои ќе се набават	Јан	Дек	Сите ком-мет	Јан	Дек	Неопходна е обука на персоналот за работа со технологијата	Неспроведување на обуката <i>Оперативен, стратешки</i>	Ср
2	Континуирана обука	Јан	Дек	Сите ком-мет	Јан	Дек	Согласно програмата за обука		Ни
3	Обуки во IANS ECTL	Јан	Дек	Сите ком-мет	Јан	Дек	Постена на курсеви. Доколку не е можно физичко присуство поради пандемијата да се слушаат што е можно повеќе online курсеви		Ни

Подцели - Активности		Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
<p>Одделение за надзорни системи</p> <p>Раководител – Томчо Георгиев (ТГ) Инженер – инструктор – Климент Чепуњоски (КЧ) Инженер – Мишко Манчевски (ММ) Инженер – Љубе Стаменковски (ЉС) Дежурен Техничар – Ијанаки Петковски (ЈП) Водител на смена – Драган Настевски (ДН) Радарско одделение (РО) – ТГ, КЧ, ММ, ЉС, ЈП, ДН</p>									
<p>Цел 1 - Превентивно одржување на уреди/системи во CNS/ATM</p>									
1	Мониторирање на радарските системи	Јан	Дек	Водител на смена / Дежурен техничар	Јан	Дек	Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ср
2	Редовни прегледи и мерења на перформанси MSSR Thomson RSM-970-TX/RX,ERM870, TPR1000,RC MS	Јан	Дек	КЧ/РО	Јан	Дек	Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ср
3	Редовни прегледи, сервисирање и подмачкување на ThomsonRSM-970 електричен погон за вртење на антената	Јан	Дек	КЧ/РО	Јан	Дек	Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ср
4	Редовни прегледи и мерења на перформансите Selex PSR ATC/33 DPC TX-HPA модули, BITE, AGC, RX, DP, SP	Јан	Дек	ЉС/РО	Јан	Дек	Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ср
5	Редовни прегледи и мерења на перформансите MSSR Selex SIR-M - TX/RX, Extractor	Јан	Дек	ЉС/РО	Јан	Дек	Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ср

6	Редовни прегледи, сервисирање и подмачкување на SelexPSR/MSSR електричен погон за вртење на антената	Јан	Дек	ЉС/РО	Јан	Дек	Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ср
7	Редовни прегледи и мерење на перформанси Mode S MSSR IRS-20MP/S ИНДРА - Охрид TX/RX, Extractor, CCB, SLG, PPI, пратечка опрема	Јан	Дек	ТГ/РО	Јан	Дек	Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ср
8	Редовни прегледи, сервисирање и подмачкување на Mode S MSSR IRS-20MP/S ИНДРА - Охрид електричен погон за вртење на антената	Јан	Дек	ТГ/РО	Јан	Дек	Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ср
9	Интервенции на сите наведени локации	Јан	Дек	РО/ТГ	Јан	Дек	По потреба	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ср
10	Мерење и анализа на квалитетот на радарските податоци	Јан	Дек	ТГ/РО	Јан	Дек	Во соработка со АДПС	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ср
Цел 2 - Корективно одржување на уреди/системи во CNS/ATM									
1	Подцели - Активности Поправка на радарите Thomson RSM-970, SelexPSR/MSSR, Mode S MSSR Indra	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
		Јан	Дек	ТГ	Јан	Дек	Доколку не може системот да се поправи, да се набават резервни делови или истото да се направи во соработка со производителот	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ср

Цел 3 - Модификации и подобрувања на уреди/системи во CNS/ATM

Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
	Од	До		Од	До			
1 Договор за одржување на радарскиот систем SELEX PSR/MSSR	Јан	Дек	ТГ/ЉС/Јавни набавки	Јан	Дек	Потребен е договор за одржување поради комплексноста на самиот систем и потребата од специјални линии за поправка. Договорот за одржување да се склучи во рамки на законски максималниот дозволен период.	Немањето на ваков договор ќе доведе до постепена деградација на радарскиот систем	Вн
2 Договор за одржување на радарскиот систем Mode S MSSR IRS-20MP/S ИНДРА	Јан	Дек	ТГ/Јавни набавки	Јан	Дек	Потребно е воспоставување на договор за одржување после гарантен рок поради комплексноста на самиот систем и потребата од специјални линии за поправка. Договорот за одржување да се склучи во рамки на законски максималниот дозволен период.	Немањето на ваков договор ќе доведе до постепена деградација на радарскиот систем	Вн
3 Корективно одржување и техничка спецификација за набавка на резервни делови за радарите	Јан	Дек	ТГ/РО	Јан	Дек	По потреба		Ср

4	Одржување на пристапен пат кон Горничка Чука	Јан	Дек	ТГ/СВТ	Јан	Дек	Состојбата со пристапниот пат ја загрозува оперативноста на INDRA радар во Охрид	Соптвеност на пристапниот пат и договарање со останатите субјекти кои имаат своја опрема на Горничка Чука	Ср
Цел 4 - Постапување и воведување во работа на нови уреди/системи									
	Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
1	Модернизација на системите за надзор (MLAT)	Јан	Дек	ТГ	Јун	Дек	Набавката е дел од проектите со сопствени средства, истиот ќе ја подобри сигурноста на набљудувањето во Терминал Скопје и Охрид како и севкупно на ниво на FIR	Овој систем овозможува дуплицирање на надзорот со нов вид технологија	Ср
2	Инсталирање на Мод С радар како замена за Thomson радар	Јан	Дек	ТГ	Јун	Дек	Набавката на нов Моде С радар е дел од проектите финансирани со помош на ЕБОР	Оперативен ризик од отказ на постојните Терминал радари Оперативност, Performance, Репутациски	ВР
Цел 5 - Стручно оспособување, обновување и подобрување на знаења на персоналот									
	Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
1	Воспоставување на програма за континуирана обука	Јан	Дек	ТГ, СВТ	Јан	Дек	Неопходна е обука на персоналот за новите технологии и одржување на компетентноста	Неспроведување на обуката Оперативен, стратешки	Ср

2	Школувања во IANS	Јан	Дек	ТГ, СВТ	Јан	Дек	Неопходна е обука на персоналот за работа со технологијата	Неспроведување на обуката Оперативен, стратешки	Ср
3	Учество во работа на работилници-Eugoscontrol и посета на саеми	Јан	Дек	ТГ, СВТ	Јан	Дек	Неопходно е следење на трендови и стратешко позиционирање на системите за надзор во M-NAV	Неучество Стратешки	Ср
4	Спроведување на обука и испити	Јан	Дек	ТГ, СВТ	Јан	Дек	Според налози од школскиот центар на M-NAV.		Ср
5	Спроведување на обука кај производителите на системи за надзор	Јан	Дек	ТГ, СВТ	Јан	Дек	Неопходна е обука на персоналот за работа со новата технологија	Неспроведување на обуката влијае на квалитетот на одржување Оперативен, стратешки	Ви

Подцели - Активности		Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
Цел 1 - Превентивно одржување на уреди/системи во CNS/ATM									
1	Редовни прегледи и мерења на LOC/MSK (дневен, неделен, месечен и три месечен)	Јан	Дек	ГБ/деж. техничар			Согласно упатствата за работа		Ни
2	Редовни прегледи и мерења на GP/MSK и PDME (дневен, неделен, месечен и три месечен)	Јан	Дек	ГБ/деж. техничар			Согласно упатствата за работа		Ни
3	Редовни прегледи и мерења на VOR/DME-SKJ (дневен, неделен, месечен и три месечен)	Јан	Дек	ГБ/деж. техничар			Согласно упатствата за работа		Ни
4	Редовни прегледи и мерења на VOR/DME-SIN (месечен и три месечен)	Јан	Дек	ГБ/деж. техничар			Согласно упатствата за работа	Оперативен, немање пристап во зимски услови	Ср
5	Редовни прегледи и мерења на NDV/DME-PEP (месечен и три месечен)	Јан	Дек	ГБ/деж. техничар			Согласно упатствата за работа		Ни
6	Редовни прегледи и мерења на NDV/PT (месечен и три месечен)	Јан	Дек	ГБ/деж. техничар			Согласно упатствата за работа	Оперативен, немање пристап во зимски услови	Ср

Раководител – Горан Биковски (ГБ)

Инженер – Стефан Николовски (СН)
Водител на смена и деж. тех. – Зоран Евремов(ЗЕ)
Дежурен техничар – Горанчо Србиновски(ГС)

Одделение за Навигациски Системи

7	Редовни прегледи и мерења на ОМ (неделен, месечен и три месечен)	Јан	Дек	ГБ/деж.техничар	Согласно уплатствата за работа	Оперативен, немање пристап во зимски услови	Ср
8	Редовни прегледи и мерења на ММ (неделен, месечен и три месечен)	Јан	Дек	ГБ/деж.техничар	Согласно уплатствата за работа		Ни
9	Редовни прегледи на RCMS (дневен, неделен, месечен и три месечен)	Јан	Дек	ГБ/деж.техничар	Согласно уплатствата за работа		Ни
Цел 2 - Корективно одржување на уреди/системи во CNS/ATM							
1	Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите	Коментар	Веројатност на ризикот
		Од	До				
1	Калибража на ILS-MSK, ILS-OHR, VOR/DME-SIN, DVOR/DME-OHR, NDB/DME-PEP, NDB-PT, NDB/DME-IZD	Апр	Мај	ГБ			Ср
2	Калибража на ILS-MSK, ILS-OHR, VOR/DME-SKJ	Окт	Ное	ГБ			Ср
3	Калибража на мерните инструменти во одделението.	Јан	Мар	ГБ, СН, ТГ, ДП			Ср
4	Поправка на расипани модули и инструменти.	Јан	Мар	ГБ, СН, ТГ, ДП			Ср
5	Отстранување на аларми и неправилности на NAV системите	Јан	Дек	ГБ, Деж. Тех.			Ни
6	Интервентна поправка, отстранување на дефекти и надградба на NAV системите	Јан	Дек	ГБ			Ср
7	Одржување на пристапни патишта, површини и огради на навигациски системи	Јан	Дек	ГБ, СН			Ни

Цел 3 - Модификации и подобрувања на уреди/системи во CNS/ATM

Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
	Од	До		Од	До			
1 Анализа и имплементација на NAV03 целта RNAV1 од LSSIP за Северна Македонија и OCD на M-HAB.	Јан	Дек	ГБ, СВН			Заедничка активност со други сектори во M-HAB. Формирана е работна група во M-HAB за отпочнување на имплементација.	Организациски	Ср
2 Анализа на PBN план со негова имплементација	Јан	Дек	ГБ, СВН			Потребна активност на ниво на M-HAB поради мандатот даден од ISAO. Заедничка активност со други сектори во M-HAB/AЦВ/МТВ. PBN планот е креиран и потребно е негово имплементирање. Постои преклопување со NAV03 целта од LSSIP за МК. Формирана е работна група во M-HAB за отпочнување на имплементација.	Организациски	Ср
3 Анализа на состојба со НДБ уредите и предлог на решенија	Апр	Јул	ГБ, СВН			Потребно е формирање на поширока работна група во M-HAB, MO, MBR за отпочнување на анализата		Ср

Цел 4 - Постапување и воведување во работа на нови уреди/системи

Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
	Од	До		Од	До			
2	Мар	Мај	ГБ, СН			Организациски	Организациски	Ни
3	Јан	Дек	ГБ, СН, СВТ				Организациски	Ни
4	Мар	Дек	ГБ, СН, SQSeq			Во зависност од други одделениа	Финансиски или организациски	Ви
6	Мар	Јули	ГБ, СН				Финансиски или организациски	Ви
7	Фев	Ное	ГБ, АА				Финансиски или организациски (стопирана наб. од УО)	Ви

Цел 5 - Стручно оспособување, обновување и подобрување на знаења на персонал

Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
	Од	До		Од	До			
1	Јан	Дек	СВТ			Заедничка програма за СВТ, од областа на електроника, телекомуникации и енергетика	Финансиски или организациски	Ви

	Обука за обновување на знаењето за НАВАИДС	Мар	Апр	ГБ		Обновување на знаење за постојни системи	Финансиски или организациски	ВИ
2	Обука за обновување на знаењето за НАВАИДС	Мар	Апр	ГБ				ВИ
3	Школувања во IANS	Јан	Дек	ГБ, СВТ				
4	Учество во работа на работилници-Eugoscontrol и посета на саеми	Јан	Дек	ГБ, СВТ				
5	Спроведување на обука и испити	Јан	Дек	ГБ, СВТ		Според налози од школскиот центар на М-НАВ.	Организациски	Ср
6	Изработка и дополнења на упатства, протоколи за калибрирање на тест инструменти и развојни планови	Јан	Дек	ГБ				Ни

<p>Одделение – ДПС</p>	<p>Раководител – Славчо Горчески (СГ) Директор – Владко Крстевски (ВК) Инженер-инструктор – Александар Палчевски (АП) Инженер-инструктор – Русе Николовски (РН) Водител на смена – Сергеј Георгиевски (СГ) Дежурен техничар – Виктор Шутаров (ВШ) Дежурен техничар – Зоран Стамболиски (ЗС) Дежурен техничар – Ванчо Тошевски (ВТ) Дежурен техничар – Јованче Боаџиџиев (ЈБ)</p>
-------------------------------	--

Цел 1 - Превентивно одржување на уреди/системи во CNS/ATM

Подцели – Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
	Од	До		Од	До			
1 Континуиран мониторинг и контрола (во салата за надзор на СВТ)	Јан	Дек	Деж. техничар/ ДПС			Согласно досието, упатствата за работа	Оперативен	ВН
2 Редовна проверка на работата на оперативните системи	Јан	Дек	Деж. техничар/ ДПС			Согласно досието, упатствата за работа и во склад со утврдената динамика на обиколки согласно Процедурата за обиколки бр. 09-306/1 од 14.02.18	Оперативен	ВН
3 Превентивен годишен сервис и подготовка на Алена АТМ РДР системот за престојната летна сезона	Мар	Мар	ДПС			Планираната активност треба да опфати спроведување на back-up на подсистемите, припрема на резервни дискови, нивна верификација, хардверска проверка на компонентите и превентивен сервис со цел припрема на системот за престојната летна сезона.	Оперативен	ВН

4	Превентивен годишен сервис и подготовка на оперативните системи AWOS, ATIS, VOLMET, AFTN, VCS_2MET, MESSIR, за претстојната летна сезона	Апр	Апр	ДПС		Планираната активност треба да опфати спроведување на back-up на подсистемите, припрема на резервни дискови, нивна верификација, хардверска проверка на компонентите и превентивен сервис со цел припрема на системот за претстојната летна сезона (изработка на веќе припремени резервни сервери).	Оперативен	ВН	
5	Превентивен годишен сервис и подготовка на оперативните системи IDS, AFTN, AIDA, CADAS, FPL2012 за претстојната летна сезона	Мај	Мај	ДПС		Планираната активност треба да опфати спроведување на back-up на подсистемите, припрема на резервни дискови, нивна верификација, хардверска проверка на компонентите и превентивен сервис со цел припрема на системот за претстојната летна сезона (изработка на веќе припремени резервни сервери).	Оперативен	ВН	
Цел 2 - Корективно одржување на уреди/системи во CNS/ATM									
	Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите	Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот	
		Од	До						
1	Отклонување на аларми	Јан	Дек	Деж.техничар/ ДПС		Согласно техничките упатства за одржување на системите и средствата	Оперативен	ВН	
2	Отклонување на дефекти	Јан	Дек	Деж.техничар/ ДПС		Согласно техничките упатства за одржување на системите и средствата	Оперативен	ВН	

3	Набавка на делови потребни за одржување оперативните системи (по потреба)	Јан	Дек	ДПС Група		Ќе се реализира преку спроведување на повеќе ЈН, за потребите на корективните сервиси кои што не можеле да бидат предвидени при експлоатацијата на оперативните системи.	Оперативен	Ни	
4	Набавка на делови потребни за одржување оперативните системи (по потреба)	Јан	Дек	ДПС Група		Ќе се реализира преку спроведување на ЈН, за потребите на имплементација на новиот АТМ систем од Леонардо	Оперативен	Ни	
Цел 3 - Модификации и подобрувања на уреди/системи во CNS/ATM									
1	Софтверска надградба на постојните EAD-BFB сервери	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите	Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот	
		Од	До						
		Јан	Фев	ДПС		Од страна на Еуроконтрол – EAD најавена е нова верзија а софтвер. Планираната активност треба да опфати и инсталација на серверите со новиот апликативен софтвер на тест системот, верификација на работата и миграција во оперативниот сегмент.	Оперативен	Ср	
Цел 4 - Поставање и воведување во работа на нови уреди/системи									
1	Имплементација на Договорот во процесот на набавка на АТМ систем и техничка сала.	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите	Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот	
		Од	До						
		Јан	Дек	РН/АП/ВК/СГ		Согласно склучениот Договор, учество во изработка на документација и дизајн на системот, обука на персоналот,	Оперативен, Стратешки	Ни	

								учество во FAT, инсталација на опремата.				
2	Задејствување на новиот AWOS/ATIS/VOLMET DTN системот во Скопје.	2022	Мар	ДПС	ДПС			Учество во завршните фази на имплементација на новите AWOS, ATIS и VOLMET системи, како и нивно оперативно задејствување. Потребна е изработка на програма за обука за овој систем и рефреш на обуката	Оперативен, Стратешки	Ни		
3	Имплементација на нов Mode S радар на локација Скопје TWR	2022	Дек	АП	АП			Учество во фаза на евалуација на понуди, како и имплементација/интеграција на Mode S радарот во постоечкиот ATM систем	Оперативен	Ни		
4	Софтверска надградба на постојните IDS терминали	Мар	Мај	ДПС	ДПС			По оперативното задејствување на новиот AWOS систем, потребно е прилагодување на IDS терминалите од постојниот IDS систем да ги презентираат податоци од новиот DTN AWOS систем.	Оперативен	Ср		
5	Хардверска надградба на постојните CWP терминали	Јан	Мај	ДПС	ДПС			Во назначениот период, планирана е хадверска надградба на постојните CWP терминалите со дигитални графички контролери. За спроведување на оваа планирана активност, потребно е Леонардо да испорача 7 (седум) BARCO контролери.	Оперативен	Ср		
Цел 5 - Стручно оспособување, обновување и подобрување на знаења на персоналот												
	Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација	Координатор за реализација	Време на завршување на активностите	Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот					
								Од	До	Од	До	Оперативен
1	Спроведување на локално школување со цел	Јан	Дек	ДПС								

4	Измени и дополнувања на упатствата за работа и процедури, ВТУП	Јан	Дек	ДПС					Оперативен	Ни
5	Следење на меѓународни регулативи и нивна имплементација	Јан	Дек	ДПС					Оперативен	Ни
6	Учество во безбедносни проценки	Јан	Дек	ДПС					Оперативен	Ни

Одделение ЕЕ - Скопје	Раководител – Милан Кораќ (МК) Инженер – Габриела Мачевска (ГМ) Водител на смена – Мино Павловски (МП) Дежурен техничар – Милорад Стојановски (МС) Дежурен техничар – Ванчо Колевски (ВК) Дежурен техничар – Звонко Зоксимовски (ЗЗ)
------------------------------	---

Цел - Глобална цел на Одделението за електроенергетски (ЕЕ) системи Скопје

Цел 1 - Превентивно одржување на ЕЕ уреди/системи за CNS/ATM
Цел 2 - Корективно одржување на ЕЕ уреди/системи за CNS/ATM
Цел 3 - Модификации и подобрувања на ЕЕ уреди/системи за CNS/ATM
Цел 4 - Постапување/воведување во работа на нови ЕЕ уреди/системи
Цел 5 - Стручно оспособување, обновување и подобрување на знаења на ЕЕ персоналот
Цел 6 - Организација, координација и следење на активности

Подцели-Активности на Одделението за електроенергетски (ЕЕ) системи Скопје

Цел 1 - Превентивно одржување на уреди/системи за напојување во CNS/ATM

	Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
1	Континуиран надзор и контрола (24 часа во мониторинг сала на СВТ КП Скопје)	Јан	Дек	Деж.техничар/МК			Согласно упатствата за работа	Оперативен	Ни
2	Редовни обиколки/проверки и мерења на лице место (објекти во кругот на аеродромот Скопје)	Јан	Дек	Деж.техн./МК			Согласно упатствата за работа	Оперативен	Ни
3	Редовни обиколки/проверки и мерења на лице место (три објекти на оддалечените	Јан	Дек	Деж.техничар/МК/ГБ/ДП			1. РЕР (Прилеп), 2. SIN (Кочани), и 3. Градиште-Куманово. -	Оперативен	Ни

локации		Окт	Ное	Деж.техн./МК/АА	Време на завршување на активностите	Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
4	Годишен преглед и сервис на 12 дизел-агрегати за резервно напојување (електрика и машинство)	Окт	Ное	Деж.техн./МК/АА		Согласно упатствата за работа (месечни обиколки вкупно 36)	Оперативен	Ни
5	Одржување на ЕЕО објекти на висок напон	Јан	Дек	Деж.техничар/МК		Согласно упатствата за работа и во соработка со надворешна фирма (економски оператор)	Оперативен	Ни
6	Подршка и помош на ВТ Охрид во одржувањето на ЕЕ уреди/системи	Јан	Дек	АА/МК		Според потребите на одделението за ВТ Охрид	Оперативен	Ни
Цел 2 - Корективно одржување на уреди/системи за напојување во CNS/ATM								
	Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
1	Отстранување на аларми и неправилности на ЕЕ уреди/системи за напојување, непрекинато (УПС-и) и резервно (дизел-агрегати)	Јан	Дек	Деж.техничар/МК	Од	До	Согласно упатствата. По потреба во соработка со надворешна фирма (економски оператор)	Ср
2	Поправки и отстранување на дефекти на ЕЕ уреди/системи на низок напон (НН)	Јан	Дек	Деж.техничар/МК			Согласно упатствата. По потреба во соработка со надворешна фирма (економски оператор)	Ср
3	Поправки и отстранување на дефекти на НН опрема, громобранска инсталација, заземување и електрични инсталации	Јан	Дек	Деж.техничар/МК			Согласно упатствата. По потреба во соработка со надворешна фирма (економски оператор)	Ср
4	Поправки и отстранување на дефекти на ЕЕО објекти на висок напон (ВН)	Јан	Дек	Деж.техничар/ГМ/МК			Во соработка со надворешна фирма (економски оператор)	Ср

5	Поправки и отстранување на дефекти на дизел- агрегати (електрика и механика)	Јан	Дек	Деж.техничар/ГМ/МК/ИЈ		Согласно упатстваа. По потреба во соработка со надворешна фирма (економски оператор)	Оперативен	Ср
Цел 3 - Модификации и подобрувања на уреди/системи за напојување во CNS/ATM								
1	Изведба на нов кабелски приклучок за објект радарска станица Бански Рид – приклучување на ЕВН дистрибутивна мрежа	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите	Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До					
1		Јан	Март	дежурен техничар/ГМ/МК		-Во соработка со надворешна фирма (економски оператор) согласно проектот. -Со директно приклучување на ЕВН мрежа, снабдувањето со ел.енергија ќе биде посигурно и поекономично.	Оперативен	Ни
2	Изведба на кабелски приклучоци за нови контејнери Tx-Rx (Нов VHF радио систем) на аеродром Скопје	Апр	Јун	МК/ДП (проект менаџер - Д.Патчев)		-Согласно проект VHF и во соработка со надворешна фирма (економски оператор)	Оперативен-Организациски	Ср
3	Изведба на кабелски приклучок за објект ТС ОБКЛ – приклучување на ЕВН дистрибутивна мрежа	Сеп	Окт	МК		-Во соработка со надворешна фирма (економски оператор) согласно проектот. -Со директно приклучување на ЕВН мрежа, снабдувањето со ел.енергија ќе биде посигурно и поекономично.	Оперативен	Ни

Цел 4 - Постапување/воведување во работа на нови ЕЕ уреди/системи									
1	Набавка на нови УПС уреди за две радарски станици (Б.Рид Скопје и Г. Чука Охрид) со цел замена на постоечки застарени УПС уреди (на Б.Рид од 1999 и на Г. Чука од 2005), која се предлага трета година по ред (од 2019год.) од страна на менаџментот не е прифатена и планирана во 2022.	Оперативен		Ср		Ви			
		Оперативен		Ср		Ви			
Цел 5 - Стручно оспособување, обновување и подобрување на знаења на персонал									
1	Континуирана обука (обновување и подобрување на знаења)	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
1	Континуирана обука (обновување и подобрување на знаења)	Јан	Дек	деж.техничар/МК			Во текот на работа на дежурните	Организациски	Ни
2	Обука за стекнување на дозвола и/или нови овластувања	Јан	Мар	деж.техничар/МК			Стручна обука на нови вработени лица (КН за техничар-енергетичар)	Оперативен-Организациски	Ср
3	Спроведување на испити за продолжување на дозвола за работа	Окт	Дек	деж.техничар/МК			продолжување на важност на дозвола за работа (33, МК)	Оперативен	Ни
Цел 6 - Организација, координација и следење на активности									
1	Организација на работа и планирање	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
1	Организација на работа и планирање	Јан	Дек	МК				Организациски	Ни
2	Координација на работа во одделение и према надворешни субјекти/лица	Јан	Дек	МК/ГМ				Организациски	Ни
3	Следење на активности и спроведување на планирани активности/работа во одделение	Јан	Дек	МК				Организациски	Ни
4	Изработка, измени и дополнувања на упатствата за работа и процедури, ВТУП	Јан	Дек	МК			По потреба	Оперативен	Ни

Подцели - Активности		Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација		Време на завршување на активности		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До	Од	До	Од	До			
1	Редовни прегледи и мерења на LLZ-MON (дневни, неделни, месечни, три месечни и годишни)	Јан	Дек	Тех-ОХ / дежурен во ТехОХ				Согласно упатствата за работа	Внатрешен	Ни
2	Редовни прегледи и мерења на GP-MON (дневни, неделни, месечни, три месечни и годишни)	Јан	Дек	Тех-ОХ / дежурен во ТехОХ				Согласно упатствата за работа	Внатрешен	Ни
3	Редовни прегледи, мерења на MM (дневни, неделни, месечни и шест месечни)	Јан	Дек	Тех-ОХ / дежурен во ТехОХ				Согласно упатствата за работа	Внатрешен	Ни
4	Редовни прегледи, мерења на DVOR-OHR (дневни, неделни, месечни, шест месечни и годишни)	Јан	Дек	Тех-ОХ / дежурен во ТехОХ				Согласно упатствата за работа	Внатрешен	Ни
5	Редовни прегледи и мерења на DME-OHR (дневни, неделни, месечни и годишни)	Јан	Дек	Тех-ОХ / дежурен во ТехОХ				Согласно упатствата за работа	Внатрешен	Ни
6	Редовни прегледи, мерења на DME-IZD (дневни, месечни и годишни)	Јан	Дек	Тех-ОХ / дежурен во ТехОХ				Согласно упатствата за работа	Внатрешен Надворешен	Ср
7	Редовни прегледи, мерења на NDB-IZD (дневни, месечни и годишни)	Јан	Дек	Тех-ОХ / дежурен во ТехОХ				Согласно упатствата за работа	Внатрешен Надворешен	Ср

Одделение – Техника ОХРИД

Раководител – Александар Андреески (AA)

Инженер-инструктор – Оливер Муловски (OM)
 Инженер-инструктор – Бурим Положани (БП)
 Самостоен техничар – Горан Кочовски (ГК)
 Самостоен техничар – Томе Андоновски (ТА)

Цел 1 - Превентивно одржување на уреди/системи во CNS/ATM

М-NAV АД Скопје – Програма за давање на услуги на воздухопловна навигација за 2021 година

8	Редовни прегледи и мерења на перформансите на VHF радио системите инсталирани на аеродромот Св. Апостол Павле	Јан	Дек	Тех-ОХ / дежурен во ТехОХ		Согласно упатствата за работа	Внатрешен	Ни
9	Редовни прегледи и полугодишни мерења / калибрирања на електронските метео сензори (AWOS Aftais, AWOS backup и AWOS DTN)	Јан	Дек	Тех-ОХ / дежурен во ТехОХ		Согласно упатствата за работа	Внатрешен	Ни
10	Редовни неделни проверки на AWOS 2000 системот	Јан	Дек	Тех-ОХ / дежурен во ТехОХ		Согласно упатствата за работа	Внатрешен	Ни
11	Редовни прегледи на VDF (неделни и месечни)	Јан	Дек	Тех-ОХ / дежурен во ТехОХ		Согласно упатствата за работа	Внатрешен	Ни
12	Редовни прегледи на MSSR Indra (под надзор и инженеринги на одделението RADARS Скопје)	Јан	Дек	РДР / Тех-ОХ		Согласно упатствата за работа	Внатрешен Надворешен	Ср
13	Редовни проверки на перформансите на микробрановиот линк MSSR Indra - TWR Ohrid	Јан	Дек	Тех-ОХ / дежурен во ТехОХ		Согласно упатствата за работа	Внатрешен	Ни
14	Редовни прегледи и сервис на системите за непрекинато напојување (дизел генератори и UPS-и) инсталирани на локациите аеродром Св. Апостол Павле, MSSR Indra – Горничка Чука и NDB IZD – с.Издеглавје	Јан	Дек	Тех-ОХ / дежурен во ТехОХ / EE		Согласно упатствата за работа	Внатрешен	Ни
15	Редовен преглед на системот за дигитално снимање на канали NICE Call focus III	Јан	Дек	Тех-ОХ / дежурен во ТехОХ		Согласно упатствата за работа	Внатрешен	Ни

16	Редовни проверки на системите за климатизација инсталирани на локациите аеродром Св. Апостол Павле и MSSR Indra	Јан	Дек	Тех-ОХ / дежурен во ТехОХ			Согласно упатствата за работа	Внатрешен	Ни
17	Редовни проверки на AIRCON 2000 системот	Јан	Дек	Тех-ОХ / дежурен во ТехОХ			Согласно упатствата за работа	Внатрешен	Ни
Цел 2 - Корективно одржување на уреди/системи во CNS/ATM									
	Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите	Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот	
		Од	До						Од
1	Отстранување на аларми и неправилности на NAV/ COM / SUR / PS уредите/системи во АКП Охрид	Јан	Дек	Тех-ОХ / дежурен во ТехОХ			Внатрешен	Ср	
2	Поправка и отстранување на дефекти на NAV/ COM / SUR / PS уредите/системи во АКП Охрид	Јан	Дек	Тех-ОХ / дежурен во ТехОХ			Внатрешен	Ср	
3	Водење на евиденција за достапноста на услугите според SLA и превземање корективни мерки во случај на неисполнување на истите	Јан	Дек	AA	Квартално	Квартално	Внатрешен	Ср	
Цел 3 - Модификации и подобрувања на уреди/системи во CNS/ATM									
	Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите	Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот	
		Од	До						Од
1	Редовна шестмесечна воздушна калибража на ILS-MOH	Апр	Мај	Тех-ОХ / НАВ			Внатрешен Надворешен	Ср	

2	Редовна шестмесечна воздушна калибража на ILS-MON	Окт	Ное	Тех-ОХ / НАВ			Внатрешен Надворешен	Ср	
3	Редовна годишна воздушна калибража на DVOR-DME OHR, NDB-DME IZD	Апр	Мај	Тех-ОХ / НАВ			Внатрешен Надворешен	Ср	
4	Сет резервни делови за Thales DME 435 (доколку оваа набавка не се реализира во 2021 година)	Фев	Јун	Тех-ОХ / НАВ			Внатрешен Надворешен	Ви	
5	Сет резервни делови за Voice recording system Охрид	Фев	Апр	Тех-ОХ			Внатрешен Надворешен	Ни	
6	Набавка и монтажа на клима уред за енергана АКЛ Охрид	Мар	Јун	Тех-ОХ / МОК			Внатрешен Надворешен	Ср	
7	Санација на периметриска ограда и објекти на издвоени надворешни објекти Скопје и Охрид	Мар	Јун	СВТ			Внатрешен Надворешен	Ср	
8	Анализа на состојба со NDB-IZD и предлог на решенија	Фев	Јул	СВН		Потребно е формирање на поширока работна група во М-НАВ, МО, МВР за отпочнување на анализата	Внатрешен Надворешен	Ср	
Цел 4 - Постапување и воведување во работа на нови уреди/системи									
Подцели - Активности		Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
1	Набавка и инсталација на баскуп автоматска метео станица - Аеродром Св. Апостол Павле Охрид	Фев	Мај	Тех-ОХ / НАВ			Финансиски или организациски	Ср	

2	Набавка и инсталација на G-G VHF радио станици за Охрид.	Апр	Јун	Тех-ОХ	Внатрешен Надворешен	Ср			
							Цел 5 - Стручно оспособување, обновување и подобрување на знаења на персоналот		
1	Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
1	Континуирана обука (обновување и подобрување на знаења)	Јан	Дек	СВТ			Заедничка програма за СВТ, од областа на електроника, телекомуникации, информатика и енергетика	Внатрешен	Ни
2	Обука од областа на безбедност (SMS)	Јан	Дек	СВТ				Внатрешен	Ни
3	Обука за стекнување на нови овластувања	Јан	Дек	Тех ОХ				Внатрешен	Ни
4	Спроведување на обуки кај производителите на оперативни системи кои се испорачани во М-НАВ	Јан	Дек	Тех ОХ				Внатрешен	Ни
5	Спроведување обуки и испити	Јан	Дек	Тех ОХ			Според налози од школскиот центар на М-НАВ	Внатрешен	Ни
6	Посета на курсеви во IANS Luxembourg и други организации, посета на вебинари, учество во работа на работилници на Eurocontrol и посета на саеми	Јан	Дек	СВТ				Внатрешен	Ни

Цел 6 - Организација, координација и следење на активности

	Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
1	Организација на работата и планирање	Јан	Дек	Тех ОХ				Внатрешен	Ни
2	Координација на работата во одделението и према надворешни субјекти/лица	Јан	Дек	Тех ОХ				Внатрешен	Ни
3	Следење на активности и спроведување на планираните активности/работа во одделението	Јан	Дек	Тех ОХ				Внатрешен	Ни
4	Измени и дополнувања на упатствата за работа и процедури, ВТУП	Јан	Дек	Тех ОХ				Внатрешен	Ни
5	Изработка и дополнувања/измени на развојни планови	Јан	Дек	Тех ОХ				Внатрешен	Ни

Раководител – Игор Јовевски (ИЈ)
 Инженер Ветон Хадри
 Дежурен техничар – Ристо Танчев
 Дежурен техничар – Миле Топаловски
 Дежурен техничар – Бранислав Ангеловски

Одделение за машинско одржување и климатизација

Цел 1 - Превентивно одржување на уреди/системи во CNS/ATM

Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
	Од	До		Од	До			
1 Редовни прегледи и припрема на системот за ладење во објектот на КЛ-Скопје(Water Chiller Blue Box И КЛ КОМОРА ИМП)	Мај	Окт	ИЈ/деж.техничар				Внатрешен	Ср
2 Редовни прегледи и припрема на системот за греење во објектот на КЛ-Скопје(КОТЛАРА И КЛ КОМОРА ИМП)	Окт	Мај	ИЈ/деж.техничар				Внатрешен	Ср
3 Редовни прегледи на климатизациони уреди Liebert во РДРС Бански рид	Јан	Дек	ИЈ/деж.техничар				Внатрешен	Ср
4 Редовни прегледи на климатизациони уреди EMERSSON во техничка сала Томсон	Јан	Дек	ИЈ/деж.техничар				Внатрешен	Ср
5 Редовни прегледи на климатизациони уреди во ТСОБКП	Јан	Дек	ИЈ/деж.техничар				Внатрешен	Ср
6 Редовни прегледи на климатизациони уреди во техничка сала ALENIA	Јан	Дек	ИЈ/деж.техничар				Внатрешен	Ср

7	Редовни прегледи на климатизерите во аеродромските и вон аеродромските објекти	Јан	Дек	ИЈ/деж.техничар			Внатрешен	Ср
8	Редовни прегледи на пумпите за санитарна вода	Јан	Дек	ИЈ/деж.техничар			Внатрешен	Ср
9	Техничко одржување во објектот на КП - Скопје	Јан	Дек	ИЈ/деж.техничар			Внатрешен	Ср
Цел 2 - Корективно одржување на уреди/системи во CNS/ATM								
	Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До		
1	Одстранување на аларми	Јан	Дек	ИЈ/деж.техничар			Внатрешен	Ср
2	Одстранување на дефекти	Јан	Дек	ИЈ/деж.техничар			Внатрешен	Ср
Цел 3 - Поставање и воведување во работа на нови уреди/системи								
	Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До		
1	Климатизери за разни локации	Апр	Јун	ИЈ	Апр	Јун	Надворешен	Ср
Цел 4 - Стручно оспособување, обновување и подобрување на знаења на персоналот								
	Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До		
1	Континуирана обука (обновување и подобрување на знаења)	Јан	Дек	ИЈ/деж.техничар			Внатрешен	Ни
Цел 5 - Организација, координација и следење на активности								

Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
	Од	До		Од	До			
1 Организација на работа и планирање	Јан	Дек	ИЈ			Организациски	Ни	
2 Координација на работа во одделението и према надвор	Јан	Дек	ИЈ			Организациски	Ни	
3 Следење на активности и спроведување на планови за работа во одделението	Јан	Дек	ИЈ			Организациски	Ни	
4 Изработка, измени и дополнувања на упатствата за работа и процедури	Јан	Дек	ИЈ			Организациски	Ни	

Подцели - Активности		Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
<p>Одделение – ЦЕНТАР ЗА ОБУКА НА АТСЕП ПЕРСОНАЛ</p> <p>Раководител – Владко Крстевски</p> <p>Помошник за обука и координација –Лилјана Георгиевска</p> <p>Помошник за ИТ -Хавзи Емини</p> <p>Инструктори - ИН:</p> <p>Драгољуб Патчев</p> <p>Зоран Филипов</p> <p>Мишко Манчевски</p> <p>Љубе Стаменковски</p> <p>Климент Чепуњоски</p> <p>Славчо Горчески</p> <p>Русе Николовски</p> <p>Александар Палчевски</p> <p>Милан Корак</p> <p>Александар Андреески</p>									
1	Измена и дополнување на Програмата за обука на АТСЕП персоналот	Јан	Дек	ИН/ЛГ				Организациски	Ни
2	Нотирање на обуките во деловодна книга, дневници за обуките и евидентна книга за издадени сертификати	Јан	Дек	ЛГ				Организациски	Ни
3	Формирање на нови и ажурирање на старите досиеја на инструкторите и кандидатите за обука	Јан	Дек	ЛГ				Организациски	Ни
4	Ажурирање на листата на спроведени обуки согласно пријавите за спроведување на нови обуки	Јан	Дек	ЛГ				Организациски	Ни

Цел 1 - Модификации и подобрувања на документација на центарот за обука

Цел 2 - Поставување и воведување на нови прирачници/документи

Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
	Од	До		Од	До			
1 Изработка на материјали и нагледни средства за потребите на обуките	Јан	Дек	ЛГ, ИН			Организациски	Ни	

Цел 3 - Стручно оспособување, обновување и подобрување на знаења на персоналот

Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
	Од	До		Од	До			
1 Спроведување на обуки по пријава на кандидати за обука	Јан	Дек	ИН			Кадровски	Ви	
2 Спроведување на испити за продолжување на дозволи за работа	Јан	Дек	ВК, ИН			Организациски	Ни	

Цел 4 - Организација, координација и следење на активности

Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
	Од	До		Од	До			
1 Координирање на активности по издаден Налог за обука (инструктор-кандидат за обука)	Јан	Дек	ВК, ЛГ			Организациски	Ни	

2	Координирање на активности со Агенцијата за цивилно воздухопловство (најавување отпочнати обуки и одржување на испити)	Јан	Дек	ЛГ			Организациони	Ни
3	Ажурирање извештај за спроведени обуки со сумирани резултати за успешност на центарот	Јан	Дек	ЛГ			Организациони	Ни

Видови на ризик кој има влијание на постигнување на целта/подцелта-активноста

Стратешки, Оперативен, Организациони, Усогласеност (Compliance), Извршување/Ефикасност/Performance, Финансиски, Репутациски, Друг (опис на друг вид на ризик)

Веројатност на ризикот

Ниска (Ни), Средна (Ср), Висока (Ви)

4. СЕКТОР ЗА ФИНАНСИСКИ РАБОТИ, ПРАВНИ РАБОТИ, РАЗВОЈ И ИНВЕСТИЦИИ

Секторот за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции, пред се е одговорен за финансиското работење, правното работење, утврдување на стратегијата за развој и инвестициите на Друштвото, имплементирање на развојните проекти од правен и финансиски аспект, водење на постапки за долгорочно задолжување кај меѓународни финансиски институции, изготвување на годишни финансиски планови и петтогодишни стратешки деловни планови на друштвото, контрола на буџетот, менаџирањето со човечките ресурси, дефинирање и имплементирање на Планот за јавни набавки на Друштвото, обезбедување на лицата и имотот на М-НАВ, како и за менаџирањето на настапувањата на Друштвото во домашните и странски медиуми и други надлежности согласно Актот за систематизација на работните места на Друштвото.

4.1 Цели на Секторот за ФРПРИ

- Ефикасно финансиско управување и контрола на М-НАВ, кое ги опфаќа финансиските процеси на планирање, извршување, мониторинг и известување за:
 - прибирањето на приходите утврдени во Финансискиот план на Друштвото;
 - управувањето и контролата за извршување на расходите одобрени во Финансискиот план на Друштвото и
 - заштита на средствата и обврските чија вредност е евидентирана во билансот на состојбата.
- Постојано да се проценува и развива системот за финансиско управување и контрола заради ефикасно остварување на мисијата и целите на субјектот.
- Усогласување на работењето на Друштвото со законите, другите меѓународни регулативи и прописи, утврдената политика на Друштвото, плановите и постапките.
- Правилно и ефикасно евидентирање на финансиските трансакции.
- Навремено финансиско известување и следење на резултатите од работењето.
- Заштита на имотот и другите ресурси од загуби предизвикани од лошо управување, неоправдано трошење и користење, како и од неправилности и злоупотреби.
- Постигнување на целите на Друштвото преку управување со средствата на законски, економичен, ефикасен и ефективен начин.
- Навремено и рационално менаџирање со јавните набавки.
- Обезбедување на правна заштита на Друштвото како и целосна севкупна законитост во работата на Друштвото.
- Успешно менаџирање со човечките ресурси и зголемување на корпоративната култура на Друштвото.
- Обезбедување на целосна поддршка на менаџментот за дефинирање на визијата и деловната стратегија на Друштвото, утврдување на стратешките цели, оперативните цели, развојните проекти, како и политиките и активностите за нивна реализација.
- Учество во имплементација на Договор за заем склучен со ЕБОР, Опер. Бр. 44067 од 24.09.2013 година за финансирање на “Проектот за надградба на македонскиот систем за воздухопловна навигација – втора фаза”.
- Учествување и раководење во/со Единицата за имплементација на проектите финансирани со заеми од меѓународни финансиски институции и банки.

- Учествува во проектниот менаџмент на проектите финансирани со заем од меѓународните финансиски институции, во рамки на кои ја мониторира, ја координира и доставува извештаи за имплементацијата на проектите до меѓународни финансиски институции, надлежните Министерства и Владата на Република Северна Македонија.

Овој Сектор во 2022 година ќе ги извршува своите тековни работни задачи согласно утврдениот Акт за систематизација на М-НАВ, а во рамките на своите шест одделенија како што следи.

4.2 Планирани активности на Одделението за финансиски работи

Одделението за финансиски работи за 2022 година ги планира следниве активности:

- Усогласување на сметководствената евиденција со фактичката состојба со извршениот попис за 2021 година.
- Изготвување на Годишна сметка и финансиски извештаи за 2021 година.
- Изготвување и поднесување на месечни Даночни пријави на данокот на додадена вредност, ДДВ 04 до УЈП.
- Изготвување на пресметка и уплата на персонален данок по Решенија, преку системот на ЕППД.
- Изготвување на податоци, информации и извештаи за потребите на надзорниот одбор, управниот одбор, одделението за план, развој и меѓународно задолжување
- Доставување на податоци, информации и извештаи за потребите на советникот за контрола и релаизација на буџет при М-НАВ.
- Изготвување на информации од надлежност на одделението кои се доставуваат до Владата на Република Северна Македонија, Министерството за финансии и НБРСМ.
- Утврдување на пресметковната основа за определување на надоместокот од прелети и терминални услуги на воздухопловна навигација.
- Одржување на релациите со Еуроконтрол за прашањата поврзани со наплатата на надоместокот од услуги на воздухопловна навигација.
- Усогласување на сметководствената евиденција со извештаите на Еуроконтрол.
- Исплаќање на ануитетите од новите заеми од ЕБРД и од домашна деловна банка, на секои три месеци.
- Изготвување на полугодишни неревидирани финансиски извештаи, за потребите на ЕБРД.
- Исплата на обврски кон странски добавувачи. Исплата на обврски кон домашни добавувачи по рочност на нивна достасаност.
- Одделението ги извршува и работите околу магацинското (материјалното) работење на М-НАВ, благајничкото работење како и пресметката на бруто платите и нивната исплата.
- Одделението за финансии и администрација ја следи финансиската и временската реализација на договорите и еднаш месечно го известува Одделението за јавни набавки и инвестиции за потрошените средства од договорот на набавката и за неговата временска важност.

4.3 Планирани активности на Одделението за планирање, развој и меѓународно задолжување

Одделението за планирање, развој и меѓународно задолжување како дел од Секторот за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции и во 2022 година ќе дава поддршка на менаџментот при дефинирање на визијата и деловната стратегија на Друштвото, утврдување на стратешките цели, како и политиките и активностите за нивна реализација. По потреба ќе учествува во изготвување и на останати развојни документи и нивно имплементирање согласно својата компетентност, односно ќе дава мислење по однос на потребните мерки за нивна реализација.

Воедно, ова одделение во рамките на своите надлежности во текот на 2022 година ќе ги преземе следните активности:

- Координирање на работата и преземање на сите активности со цел ажурирање на петогодишниот Стратешки бизнис план на М-НАВ АД Скопје .
- Координирање на процесот и изготвување на годишен Финансиски план на Друштвото за 2023 година во согласност со домашните регулативи, вклучувајќи ги и инвестициите предвидени за 2023 година со кои ќе се дефинира и Инвестиционата програмата на М-НАВ А.Д. Скопје за 2023 година;
- Координирање на процесот и изготвување на Програмата за давање на услуги на воздухопловна навигација на Друштвото за 2023 година;
- Изготвување на информации и акциски планови согласно мислењата на Министерствата за транспорт и врски, Министерството за финансии, Секретаријатот за законодавство, како и согласно заклучоци на Владата на РСМ во врска со Годишниот финансиски план на Друштвото и Програмата за давање на услуги на воздухопловна навигација на Друштвото;
- Учество во Единицата за имплементација на "Проектот за надградба на македонскиот систем за воздухопловна навигација - втора фаза" согласно Договорот за заем склучен со ЕБОР, Опер. Бр. 44067 од 24.09.2013;
- Учество во работни групи за реализација и комисии за евалуација на проектните компоненти кои произлегуваат од кредитната линија по Договорот за заем склучен со ЕБОР, Опер. Бр. 44067 од 24.09.2013;
- Следење и имплементирање на дел од обврските од Договорот за заем склучен со ЕБОР, а во врска со тоа и изготвување на апликации за повлекување на средства од ЕБОР;
- Учество во процесот на изготвување на нов договор за заем со ЕБОР (во вредност од 10 000 000 евра), како и на договор со локална банка (во вредност од 5 000 000 евра), со цел рефинансирање на сегашниот Договор за заем, опер.бр.44067
- Изготвување на месечни извештаи за имплементација на проектните компоненти согласно Договорот за заем склучен со ЕБОР и повлекувањето на средствата од ЕБОР и нивно доставување до Министерство за финансии преку ФАМА - апликацијата на Министерството за финансии;
- Консултации со АЦВ во врска со ажурирањето на петогодишниот Стратешки бизнис план (СБП) на Друштвото;
- Следење на политиките и доставување на податоци за планирани трошоци за одредување на пресметковната единица за наплата на прелетите согласно принципите на Еуроконтрол и во врска со тоа учество во работните состаноци на Еуроконтрол, кое е директно поврзано со планирањето и следењето на реализацијата на приходите и расходите на Друштвото;

- Изготвување на информации и извештаи од надлежност на одделението на барање на Владата на Република Северна Македонија, Министерството за транспорт и врски, Секретаријатот за законодавство и други инволвирани органи и институции;
- Пружање на стручна поддршка на другите одделенија во Секторот за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции; и
- Вршење на други работи и задачи од надлежност на ова одделение што ќе бидат доверени од страна на Извршниот директор на Секторот за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции и/или Управниот одбор.

4.4 Контрола на буџет

Во рамките на Секторот за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции се врши контрола на буџетот на М-НАВ преку самостојниот советник на Извршниот директор на секторот кој ги следи и анализира разликите на актуелниот спроти планираниот буџет/финансиски план на друштвото, кој во 2022 година ќе ги извршува следните активности:

- Изготвување месечни анализи на планирани/реализирани приходи и расходи и тоа на фактурирана и на готовинска основа врз основа на кои ќе дава предлог мерки за нивна рационализација;
- Изготвување квартални анализи на планирани/реализирани приходи и расходи како и квартални компаративни анализи на реализирани приходи и расходи во однос на претходната година, а во врска со тоа и ќе изготвува квартални извештаи за работата на Друштвото;
- Изготвување годишни анализи на планирани/реализирани приходи и расходи како и годишни компаративни анализи на реализирани приходи и расходи во однос на претходната година, а во врска со тоа и ќе изготвува годишен извештај за работата на Друштвото;
- Интегрирање податоци, информации и анализи и изготвува Тримесечни извештаи за работата на Друштвото;
- Интегрирање податоци, информации и анализи и изготвува Годишен извештај за работата на Друштвото;
- Изготвување информации согласно мислењата на Министерствата за транспорт и врски, Министерството за финансии, Секретаријатот за законодавство како и согласно заклучоци на Владата на РСМ во врска со Годишниот и Тримесечните извештаи за работата на Друштвото;
- Вршење други работи и задачи од надлежност на ова работно место што ќе бидат доверени од страна на Извршниот директор на Секторот за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции.

4.5 Планирани активности на Одделението за набавки

Одделението за набавки и инвестиции во состав на Секторот за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции ги спроведува постапките за набавка, согласно Законот за јавни набавки на РМ (дефинирање на стоки, услуги и работи кои треба да се набават, начинот и следење на реализацијата на набавката, како и начинот на избор на испорачателот). Што значи процесот на набавка подразбира набавка на стоки, услуги и работи, кој се врши исклучиво според Законот за јавни набавки на Република Северна Македонија, а одделението за набавки и инвестиции управува со постапката за подготовка и реализација на процесот на набавка.

Планирани активности на одделението за набавки и инвестиции за 2022 година се следните:

- Изготвување на годишен план за јавни набавки до 31.01.2022 - тековната година за која истиот се однесува. Во годишниот план се планирани набавките на годишно ниво врз основа на барањата од Секторите и Одделенијата, а според потребите за реализација на Финансискиот план за работа на М-НАВ АД Скопје за тековната година;
- Планот за јавни набавки дополнително може да изменува и дополнува во зависност од потребите на договорниот орган по добиена одлука од Управниот Одбор согласно одредбите од Законот за јавни набавки;
- Одделението за набавки и инвестиции ќе ја следи законската регулатива во врска со јавните набавки и ќе се грижи за имплементирањето на законските одредби во процесот на набавката;
- Одделението за набавки и инвестиции ќе ги реализира планираните набавки од годишниот план во зависност од реалните потреби и финансиската ситуација во текот на година;
- Ќе изготвува одлуки за потребите од јавна набавка за формирање на комисијата за јавни набавки;
- Согласно добиената техничка спецификација од иницијаторите на набавката т.е. стручните лица од сите три Сектори на М-НАВ АД Скопје, одделението за набавки ќе отпочнува со спроведување на постапките за јавна набавка со тоа што ќе ги изготвува тендерските документи;
- Тендерската документација заедно со пропратното писмо, зависно за кој вид на постапка се работи ќе ја објавува на ВЕБ страната на Бирото за јавни набавки или доколку е потребно во Службено гласило во Европа;
- Одделението за набавки задолжително учествува како член во комисијата за јавна набавка кај постапките за доделување договор за јавна набавка со проценета вредност над 130 000 евра во денарска противвредност за стоки и услуги и над 5 000 000 евра за работи (во овие договори за јавни набавки задолжително е присуството на лицето кое поседува потврда за положен испит со цел постручно и поодговорно спроведување на постапката за доделување на истиот);
- Одделението за набавки ќе учество во комисиите за јавни набавки и ќе го спроведува процесот на евалуација на пристигнатите понуди и ќе изготвува Извештај од спроведената постапка за истото. Потоа, по презентирање на извештајот и проверување на постапката за избор од страна на извршниот директор на Секторот за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции, одделението за набавки и инвестиции ќе изготвува - Одлука за избор на најповолен понудувач;
- Одделението за набавки ги известува сите понудувачи за резултатите и изборот на понудувач и по истекот на законскиот рок учествува во изработката на договор за набавка со избраниот понудувач;
- Одделението за набавки секој договор ќе го објавува на ВЕБ страната на Бирото за јавни набавки и ќе води евиденција на постапките согласно предвидениот вид на постапка. Ќе доставува полугодишен извештај до Бирото за јавни набавки за спроведените набавки. Покрај тоа одделението за набавки и инвестиции ќе води и

други интерни евиденции и ќе изготвува разни извештаи за потребите на самото одделение и директорите на М-НАВ;

- Одделението за набавки секој реализиран договор ќе го објавува на ВЕБ страната на Бирото за јавни набавки;
- Одделението за набавки даваат насоки и упатства во врска со постапување во жалбена постапка, при што во рок од 5 работни дена по добивањето на жалбата, Одделението за набавки и инвестиции во соработка со комисијата за јавни набавки и Одделението за правни работи подготвува и доставува одговор на поднесената жалба до Државната комисија за жалби по јавни набавки. Одговорот на жалбата го потпишува Извршниот директор на секторот за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции и го прикачува на ЕСЈН;
- Одделените за набавки ќе спроведува и други активности зависно од видот на постапката за набавка на стока, услуга или работа.

4.6 Планирани активности на Одделението за односи со јавност

Одделението за односи со јавност учествува во развивање и обединување на политиките од делокруг на работата на одделението и нивна координација, комуникација со органите на државната управа, други органи и организации, организирање на прес конференции, дистрибуција на соопштенија во врска со работата на Друштвото, да ги менаџира настапувањата во медиумите; Да организира состаноци, прес конференции, пласирање на информациите внатре и надвор од компанијата; Да соработува со сите институции во земјата и странство кој се во наш интерес и не поврзуваат дејностите кој ги одвиваме; Да помогне на Друштвото да изгради добра волја со поддржување и учество на значајни културни, едукативни, спортски, настани поврзани со здравствената заштита, притоа промовирајќи ги универзално прифатените вредности за одговорноста кон околината; Да организира семинари, конференции на теми од воздухопловството; резервирање на авиобилети и обезбедување на хотелско сместување за вработените кои одат на службено патување; Обезбедување на патничко осигурување.

Организирање и реализација на барања за посети на Друштвото од странски и домашни гости.

Учество во Единицата за имплементација на проекти финансирани со средства од меѓународни финансиски институции и асистенција, како и целосна административно-техничка поддршка во поединечните постапки за реализација на одделните проектни компоненти согласно склучени договори за заем.

Одделението за односи со јавност ја води политиката околу рекламирање на субјектот преку зајакнување на корпоративскиот имиџ; Да се грижи за веб сајтот на М-НАВ; одржување и ажурирање на адресите на друштвото на социјалните мрежи со публикување на вести/настани; подготовка на in-house публикации; визуелни презентации; да се обезбеди едукација на јавноста за важноста на АД „М-НАВ“ за нормално функционирање на воздухопловниот сообраќај; да го доближи работењето на АД „М-НАВ“ до јавноста; Да обезбеди фини односи со политички и неполитички институции; Да обезбеди добри релации со Министерството за транспорт и врски. Одделението за односи со јавност учествува во спроведувањето на активности однесувајќи се на протоколот на компанијата при организирање состаноци, работилници, семинари, обуки, свечености итн.

Превод на интерна и надворешна документација, дописи, медиумски објави од македонски на албански јазик а по потреба и преводи од англиски на македонски и

албански јазик и обратно.

Центарот на обука IANS во Еуроконтрол како focal point/лице за контакт во нашата организација во однос на курсеви/обука кои што се нудат за воздухопловниот персонал EUROCONTROL обезбедува обука за европските контролори на летање, воздухопловни оператори, персоналот за менаџирање на протоколот на сообраќај, менаџирање со воздухопловниот сообраќај и воздухопловни експерти. Програмата за обука опфаќа управување со воздушниот сообраќај (ATM), комуникации, навигација и надзор.

Обезбедување на информации околу процесот на аплицирање, обезбедување на сите информации потребни за еден кандидат за исполнување на сите услови за учество на еден од курсевите/обуките во IANS.

4.7 Планирани активности на Одделение за човечки ресурси

Одделението за човечки ресурси ги врши работите и задачите кои се однесуваат на правата и обврските на вработените во „М-НАВ“ А.Д.-Скопје и тоа:

- Примената на законите, подзаконските акти, колективните договори и други прописи што се однесуваат на статутот, правата, должностите и одговорностите на работниците од областа на работните односи;
- Изготвување на општите и поединечните акти за правата, обврските и одговорностите на вработените; водењето на персоналната евиденција во „М-НАВ“ А.Д.-Скопје;
- Водење на евиденциите пропишани како обврска со законските и други прописи од областа на трудот;
- Водење на евиденција за присутност на вработените и за користењето на работното време, изготвува извештаи за тоа и ги доставува до стручната служба за исплата на плати и надоместоци на плати;
- Врши пријавување и одјавување на вработените во надлежните органи и стручни служби;
- Следи и води кадровска политика во „М-НАВ“ А.Д.-Скопје;
- Изготвувањето на анализи, информации и извештаи за кадровската состојба во „М-НАВ“ А.Д.-Скопје;
- Водењето на единствена кадровска и персонална евиденција во „М-НАВ“ А.Д.-Скопје; следењето на потребата од пополнување на работните места според систематизацијата на работите и задачите и во врска со тоа соработката со раководителите на организационите единици на „М-НАВ“ А.Д.-Скопје;
- Селекција и вработување на човечките ресурси;
- Подготвува и спроведува анкети и анализи за евалуација на работниот процес предлага и изготвува процедури за квалитетно извршување на работните должности;
- Изготвува мислење за предмети поврзани со човечките ресурси;
- Водење разговори со раководителите околу индикаторите за наградување како и спроведување на дисциплински постапки;
- Учествува во изработка на годишна програма за обука и изготвува правилници за работа во соработка со раководителите на одделенијата:

- Изготвувањето на правилници за организација и систематизација, правилници за наградување;
- Предлага политики за управување со човечките ресурси во „М-НАВ“ А.Д.- Скопје;
- Координирање и подготвување на планот за користењето на годишните одмори и изготвување на решенијата за годишни одмори;
- Предлагање на мерки за обезбедување на оптимални услови за работа на вработените;
- Ги информира вработените во врска со донесените мерки и заклучоци од страна на Владата на РСМ за заштита од ширење од болеста КОВИД-19.
- Ги следи и проучува теоретските и практични искуства во земјата и странство за работата од областа на управувањето со човечките ресурси; и
- Врши и други работи што ќе му бидат утврдени во делокругот на надлежности согласно законите и другите прописи.

Доколку се оцени за потребно еднаш годишно Одделението за човечки ресурси планира да спроведе анкетни прашалници и прави евалуација на задоволството на вработените и ги прифаќа и имплементира нивните забелешки во предлози за ревидирање на генералната стратегија на Друштвото и Колективниот договор

Одделението за човечки ресурси се грижи во имплементирањето на концепт за наградување и бенефиции за вработените согласно потпишаниот Колективен договор на Друштвото:

- Нивото на плати;
- Воведување бенефиции и практикување на постоечките (платени мобилни разговори, осигурување, јубилејни награди, регрес за годишен одмор итн.).

Обуки, персонален и професионален развој и едукација

Обуки на човечкиот ресурс

Во 2022 година, со веќе етаблирани контакти со Едукативни центри и со обучените интерни тренери, понатаму ќе се спроведуваат тренинзи на персоналот.

Во согласност со политиката за персонален и професионален развој на вработените, следење на иновациите во работењето, т.е давањето на услуги продуцира потреба од дополнителни и перманентни обуки и едукација. Дел од вработените се под проект на долгорочно усовршување и контрола на нивните работни и здравствени способности.

4.8 Планирани активности на Одделение за правни работи

Одделението за правни работи согласно своите надлежности во текот на 2022 година ќе ги преземе следните активности:

- Изготвување на општи акти на Друштвото на барање на Собранието на друштвото, Надзорниот одбор и Управниот одбор;
- Изготвување на акти и други стручни материјали за потребите на Извршниот директор на Секторот за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции и/или Управниот одбор;

- Изготвување на одлуки и заклучоци донесени на седниците на Управниот одбор;
- Давање мислење на предлог - закони и подзаконски акти од областа на воздухопловството;
- Преземање на дејствија пред надлежните судови во координација со ангажираната адвокатска канцеларија (адвокатско друштво);
- Давање на правна помош за правните неразјаснети случаеви на Управниот одбор и обезбедување на правна помош во сите законски недоразбирања помеѓу М-НАВ А.Д. - Скопје и други правни субјекти;
- Следење на усогласеноста на општите акти на М-НАВ А.Д. - Скопје со законите и другите прописи, предлагање на соодветни активности за нивно усогласување;
- Учество во работата на работни групи и комисији;
- Изготвување на информации и извештаи од надлежност на одделението за правни работи на барање на Владата на Република Северна Македонија, Министерството за транспорт и врски, Секретаријатот за законодавство и други инволвирани органи и институции;
- Вршење и на други работи и задачи од надлежност на ова одделение што ќе бидат доверени од страна на Извршниот директор за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции и/или Управниот одбор.

4.9 Планирани активности на Одделението за општи работи

Одделението за општи работи е внатрешно организационен облик во состав на Секторот за правни, финансиски работи, развој и инвестиции, составено од работници кои извршуваат работни задачи за обезбедување на лица и имот, одржување на хигиена, возачи и хортикултурно одржување на површини.

Обезбедување за сопствени потреби ќе се врши во два објекти на М-НАВ АД Скопје со физичко обезбедување и/или мониторинг обезбедување (системи за видео надзор), во согласност со Законот за приватно обезбедување (Сл. Весник на РМ бр. 166 од 26.12.2012 и 164 од 27.11.2013) и Упатството за работа за начинот на извршување на работи на обезбедување.

Во согласност со работните задачи кои произлегуваат од систематизацијата на работни места, работничките кои работат на одржување на хигиена ќе ги извршуваат своите обврски во три објекти на М-НАВ. Исто така, периодично, според претходно утврден план ќе бидат третирали сите дислоцирани објекти во кои се сместени средствата (уредите) за безбедно одвивање на воздушниот сообраќај кои се во надлежност на М-НАВ.

Возачите во текот на 2022 година, ќе ги извршуваат своите работни задачи, согласно Правилникот за начинот на користење, управување и одржување на службени моторни возила на М-НАВ како и работните обврски кои се определени за соодветните работни места во систематизацијата.

Во текот на 2022 година, ќе продолжи соработката и реализација на тековните активности, со Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации.

Ќе продолжат активностите околу учеството како стручно лице во спроведувањето на јавните набавки (набавки на стоки, услуги и работи, со прибирање на понуди без и со објавување на оглас, отворени постапки, постапки со преговарање без претходно објавување на оглас и други), согласно Планот за јавни набавки на М-НАВ за 2022 година.

Во наведениот период планирано е да бидат изготвени и издадени нови идентификациони беџеви кои воедно ќе бидат и картички за евиденција за работно време и контрола на пристап на вработените во М-НАВ.

Ќе биде вршено обновување на аеродромските беџеви за оперативните работници од објектите на КЛ Скопје и Охрид, кои своите работни задачи ги вршат и во air side зоните на аеродромите во Скопје и Охрид.

Ќе продолжи непосредната соработка со службите на МВР на РСМ, АРМ и Меѓународниот аеродром Скопје и Свети Апостол Павле - Охрид, во врска со контактите кои се остваруваат околу редовни и вонредни ситуации поврзани со М-НАВ.

Ќе биде земено учество на повеќе планирани стручни семинари во врска со доследно применување на Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер, Законот за безбедност на класифицирани информации и Законот за обезбедување на лица и имот.

4.10 Планирани активности на Одделение за канцелариско и архивско работење

Одделението за канцелариско и архивско работење, како дел од Секторот за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции, во 2022 година ќе ги преземе следните активности:

- Раководење со канцелариското и архивското работење во архива, вршење на прием, проследување и распоредување на пошта, организирање и насочување на работата во одделението, одговара за навремено, законито и квалитетно извршување на работите и задачите во одделението;
- Поднесување инструкции и спроведување на дадените насоки, како и давање упатства за извршување на работните задачи;
- Вршење непосредна контрола и надзор за навремено извршување на работите и задачите во одделението;
- Одговорен за чување и ракување со печатите и штембилите, за навремен влез и излез на документите, електронска архива и е-деловодник;
- Остварување соработка во работите од делокругот на одделението со другите одделенија и сектори, како и почитување кон личноста и достоинството на странките;
- Непосредно одговара за својата работа пред раководителот на секторот, врши и други работи утврдени со актот за систематизација во рамки на законот и прописите;
- Одговорен за целокупното административно техничко работење: организирање работа со странки, организирање состаноци, водење записници и регистри, како и заверка на преписи, потписи и ракописи;
- Водење стручна библиотека и сите работи од доменот на канцелариското и архивско работење со примена на начелата на единственост, точност, експедитивност, еднообразност, прегледност и економичност;
- Вршење на заведување, класифицирање, одлагање и чување на актите, како и архивското работење т.е. одбирање на архивска граѓа од документарниот материјал, средување на архивската граѓа и документарниот материјал, евидентирање на архивската граѓа, попишување на документарниот архивски материјал на кого му изминал рокот за чување, како и сместување, чување, заштита и обезбедување на истиот.

5. ОДДЕЛЕНИЕ ЗА БЕЗБЕДНОСТ, ОБЕЗБЕДУВАЊЕ И КВАЛИТЕТ

Континурана заложба на Одделението за Безбедност, Обезбедување и Квалитет е исполнување на поставените годишни цели, дефинирани во Политиката за безбедност/обезбедување/квалитет, Годишниот лан за работа на Безбедност, Обезбедување и Квалитет, како и во процедурата за безбедносни таргети и индикатори, и тоа преку спроведување на сите процеси од трите системи и преку постигнување на конкретен производ или резултат од секој процес кој е воспоставен во М-НАВ, а е дел од системите. Со ваквиот пристап ќе докажеме дека М-НАВ дава безбедни услуги, работи квалитетно и соодветно ги обезбедува податоците и материјалните добра кои ги поседува.

Следната 2022 година ќе се пристапи кон темелно ажурирање на упатствата и процедурите за безбедност, квалитет и за обезбедување во согласност со новите регулативи од ЕУ.

ОБОК постојано се стреми кон развој на позитивна организациона култура која што ќе гарантира ефикасен SMS и применување на други пошироки безбедносни програми од меѓународните организации (ICAO, EASA, Eurocontrol, EC) како и безбедносни препораки од другите ANSP's, школски центри, како и професионални здруженија и синдикати.

ОБОК придонесува и кон интензивирање на регионална соработка преку потпишување на МоУ на ниво на М-НАВ, посебно со соседите, а со тоа и размена на меѓусебни искуства и позитивни примери.

Посебен акцент ќе се стави на растење на меѓусебната доверба во М-НАВ со ширење на култура на правичност и пристап кон работата без казнување преку спроведување на новиот документ- процедура и политика за Just Culture (No blame culture).

Во соработка со АЦВ, КИНСИВ и Јавното обвинителство на РСМ се предвидува принципите на just culture да бидат дел од нормативните акти во државата.

Ажурирање на сите SLA по потреба како и идентификување на нови хазарди, отклонување или ублажување на ризици. Следната 2022 година ќе се концентрираме на подобрување и спроведување на сите препораки и извлечени поуки кој ќе произлезат од спроведување на надзори за безбедносната култура во М-НАВ.

Планот за тренинг и обука ќе биде прилагоден со финансискиот план на Друштвото, а оние специјализирани курсеви од доменот на безбедноста кои имаат минимален финансиски ефект, ќе се спроведуваат непречено со цел да се подигне компетентноста на експертите за безбедност и офицерите за безбедност.

Планирани цели/насоки на Одделението за безбедност

- Анализа на безбедносната култура (safety culture survey) во соработка со Eurocontrol и континуирано спроведување на Just Culture (KPI бр.3)
- Имплементација на SMS врз основа на performance measurement
- Вклучување и Safety officers, експерти за квалитет и експерти за сигурност во реализација на годишните планови. Дошколување на експертскиот кадар заедно со раководители на проекти за начинот на постапување при големи/мали промени предвидени со новата регулатива 373 од аспект на проценка на безбедноста (FHA, PSSA, Safety Case).
- Спроведување на обврските по прашање на безбедноста кои произлегуваат од проектите со EBRD (ЕБОР) како и другите проекти кои имаат имакт кон безбедноста - Safety Case

- Зајакнување на третиот столб на системот за безбедност - безбедносна промоција - Safety Promotion (lesson dissemination, safety improvement)
- Компетентноста на персоналот постојано ќе се надгледува и усовршува. Управување со ризикот ќе се врши преку системите за пријавување и проценување на безбедноста и ризикот,
- Системот за безбедносни настани ќе биде постојано промовиран, стимулиран и мотивиран и RAT tool секогаш ќе се користи за анализа на безбедносни настани согласно регулативата (KPI бр.2). Се очекува е-токаи алатката да се имплементира целосно во сите оперативни сектори.
- Eurocontrol CANSO SMS standards of excellence measurement SoE (KPI бр.1 за мерење на SMS имплементација) - подготовка, анализа и корегирање-отклонување на наодите со цел постигнување на таргетите поставени преку SMS objectives/requirements
- Изработка на тренд анализи и утврдување на нови safety targets во годишните планови согласно добиените индикатори.
- Проценување на безбедноста ќе се врши на начин со идентификација на потенцијалните и актуелните опасности (хазарди), нивно класифицирање по степенот на сериозноста, средства за нивно елиминирање или ублажување, и формирање на Safety case што ќе докаже дека прифатливото ниво на безбедност е постигнато.

Contingency

Дополнување на contingency plan и check-lists за сите важни дејности во М-НАВ, обука на персоналот и практикување на редовни вежби согласно законските барања.

Систем за обезбедување (Security)

Воспоставениот и во меѓувреме добро развиен целокупен систем за управување со безбедноста, обезбедувањето, заедно со воспоставениот систем за квалитет во М-НАВ се добра основа за да се продолжи со одржување и подобрување на безбедноста на услугите. Европските регулативи како и анексите од ICAO бараат не само постоење на систем за управување со обезбедувањето туку истиот да биде созреан и учинот да биде мерлив. М-НАВ посветено се однесува кон процесот на унапредување на системот за управување со обезбедувањето, негово постојано усовршување и подигнување на степенот на развој на системот за обезбедување

Во делот на физичко обезбедување на објекти и лица, после заокружувањето на имплементација на систем за контрола на пристап и видео мониторинг во зградите на КЛ Скопје и Охрид, акцентот ќе биде ставен кон унапредување на мерките за обезбедување на надворешните навигациони уреди (уреди во land-side зона).

Во поглед на сајбер обезбедувањето системот за проактивна заштита од сајбер напади и подигнување на степенот на отпорност на системот од сајбер опасности е засилен, со тенденција за понатамошно унапредување. (security resilience). Покрај алатката за детекција на настани на крајните машини (компјутери) и нивна аналитика, се планира имплементација на алатки за следење на настани низ информационата мрежа со цел детектирање на потенцијални ризични активности, Како континуирана заложба е подигнувањето на степенот на обуката на вработените во Отсекот за обезбедување, континуирано работење на подигнување на степенот на свесност и култура за обезбедување кај сите вработени во М-НАВ.

Заедно со Отсекот за квалитет, по завршената обука на вработените во отсекот, во тек е и процесот на имплементација на стандардот за безбедност на информации ИСО 27001.

Континуирано мотивирање и подигнување на свесноста за пријавување на настани од обезбедувањето е исто така една од целите за 2022 година.

Систем со квалитет (Quality)

- Одржување на воспоставениот систем за квалитет QMS во сите сектори на М-НАВ;
- Вршење на редовни интерни проверки согласно план за проверки;
- Одржување на информативни обуки за сите вработени, преку соодветен план за обуки за 2022 година;
- Интегриран надзор на системите за менаџмент;
- Воведување на **DMS**
 - Архива
 - Човечки Ресурси
 - Јавни набавки
 - Дописи (правен аспект)

DMS концептот претставува интегративна филозофија на менаџментот за континуирано подобрување на квалитетот на услугите и процесите на М-НАВ, разбирање на сите вработени дека квалитетот на нивните услуги треба да биде нивна главна обврска, нивен императив, а воедно и посветеност која подеднакво ќе биде прифатена и споделувана;

- Одржување на состаноци за водење на системот за квалитет;
- Обезбедување на работа во средина со услови за продуктивност и мотивираност на вработените;
- Обезбедување и одржување на инфраструктурата, опрема неопходна за извршување на работните задачи;
- Ажурирање на листата на сите заинтересирани страни;
- Спроведување на АНКЕТА за мерење на задоволството на операторите;
- Обезбедување на квалитетно водење на процесите за квалитет, околина, здравје и безбедност (ISO 9001 - ISO 14001 - ISO 45001)). По успешната интеграција во текот на 2020 година, прилагодување на процесите и соодветната документација (IMS);
- Процес на имплементирање на ISO 27000 стандардот за управување со безбедносни информации;
- Ревизија на Проценката за ризик на работните места.

6. ОДДЕЛЕНИЕ ЗА ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА

Одделението за внатрешна ревизија ја организира својата работа согласно приоритетите и стратешките цели на Друштвото.

Мисијата на внатрешната ревизија е да дава поддршка на Управниот одбор во процесот на управување со ризикот, контролата и управувањето; да обезбеди разумно уверување на членовите на УО и НО за постојните системи - дали и во колкава мера тие се ефективни, ефикасни, економични и во функција на остварување на целите на работење и со мерките што ги предлага, да придонесува за нивно подобрување, со што „додава вредност“ во работата на Друштвото.

На долгорочен план:

Визијата на внатрешната ревизија е својата работа во целост да ја усогласи со барањата на меѓународните стандарди за извршување на внатрешна ревизија и квалитетно и успешно да ја извршува улогата на независен и објективен партнер на членовите на Управниот одбор и Надзорниот одбор: преку совети и давање препораки за подобрување на квалитетот и ефективност на системот на внатрешни контроли за управувањето со ризиците, контролата и раководењето, проактивно да влијае во работата и да „додава вредност“ во процесот на остварувањето на целите на работење на Друштвото.

Во својата програма за работа за наредната година, внатрешната ревизија планира:

1. Спроведување на поединечни ревизии за проценка на системот на внатрешни контроли на процесите поврзани со преземање на финансиски обврски и контрола на трошење на средствата, со цел подобрување на ефикасноста на системот на внатрешни контроли во:
 - процесите поврзани со признавање и евидентирање на приходите и расходите, со цел оптимализација на трошоците;
 - политиките и процедурите за обезбедување, развој, оценување и одржување на човечките ресурси: наградување, работни односи, заштита на здравјето и сигурноста на вработените;
 - политиките и процедурите за планирање и контрола на буџетот;
 - процесот на обезбедување на соодветна сметководствена евиденција за целите на сметководствено евидентирање и финансиско известување;
 - процесот на давање на услуги на воздухопловна навигација во Скопје и Охрид;
 - процесот на обезбедување на услугата за опслужување (управување, одржување и интервенции) на системи и уреди.
2. Спроведување на поединечни ревизии за проценка на усогласеноста на интерните акти и работењето на Друштвото со националните закони и стандарди и европската регулатива. Целта е усогласеност и целосна имплементација на националната и меѓународната законска регулатива во интерните процедури и акти, што индиректно ќе влијае на поголема ефикасност и ефективност во искористувањето на ресурсите и контрола на трошоците;
3. Обезбедување на советодавни услуги поврзани со воспоставување на процесите за прифаќање на принципите на корпоративното управување, развивање на сметководствен и менаџмент информативен систем; операционализација на стратегијата за управување со ризици тесно поврзани со барањето за подобрување на организациската структура и прилагодување на структурите на управување со барањата на европската регулатива;
4. Извршување на ревизиите за следење на препораките од извршени претходни ревизии, со цел подобрување на процентот на реализација на препораките во рокови што биле утврдени во акционите планови;
5. Реализација на планираните ревизорски ангажмани во годишниот план за извршување на внатрешната ревизија, во целост;
6. Реализација на други ангажмани (ад-хок ревизии и дополнителни ангажмани) во текот на годината на барање на раководството;
7. Реализација на обуки за подобрување на знаењето и компетентноста на вработените во одделението и нивно сертифицирање;
8. Континуирано професионално усовршување, согласно барањата на стандардите за извршување на ревизија.

7. КЛУЧНИ ИНДИКАТОРИ НА ИЗВЕДБА

За следење и постигнување на стратешките цели на Друштвото, дефинирани се Клучни индикатори на изведба (KPI - Key Performance Indicators) за дефинираните области, со кои се оценува сегашната состојба, односно се дефинираат таргети за наредниот период.

7.1 Безбедност – KPI Safety

Таргети 2022

Целта на Одделението за Безбедност, Обезбедување и Квалитет/отсек безбедност е исполнување на поставените годишни цели, дефинирани во SBP и насоките од политиката за безбедност како и во процедурата за **безбедносни таргети и индикатори**. Со овој пристап ќе докажеме дека M-HAB континуирано дава безбедни редовни и ефикасни услуги, работи квалитетно и соодветно ги обезбедува податоците и материјалните добра кои ги поседува.

Безбедносни таргети:

- Поставени таргети и адаптирање кон Националната Програма за Безбедност (Закон за Воздухопловство);
- Објавување на безбедносните индикатори и анализата на нивното постигнување;
- Исполнување на зададените таргети за 2022 година (Lagging & Leading Targets), како резултат на анализа на извлечените индикатори за последните 5 години.

Performance Leading and Lagging Indicators	Target	Performance				Overall
		Qtr1	Qtr2	Qtr3	Qtr4	
Mandatory A Reports per 100 000 flights	25					
Mandatory T Reports per 100 000 flights	40					
Voluntary Reports/year	10					
METEO Reports/year	5					
AIS Report/ year	5					
Safety meetings/year	3					
Safety briefings/year	3					
Safety audits per year	1					
RAT analyzed occ/y (A, B, C severity) SMI;RI (AA, A, B, C severity ATM sp)	100%					
Organization-specific SPIs						
Fatal accidents per 100 000 flights	Less than 0.025					
Serious incidents per 100 000 flights (A)	Less than 0.5					

Major incidents per 100 000 flights (B)	Less than 2					
Significant incidents per 100 000 flights (C)	Less than 5					
SMI /100 000 flights	6					
Airspace infringement/ per 100 000 flights	2					
Bird strike per 10000 flights	Less than 5					
Runway incursion per 4000 flights	Less than 2					
Runway excursion per 4000 flights	Less than 0.5					
Serious CIFT per 10 000 flights	Less than 0.5					
Laser strikes per 10 000 flights	Less than 0.5					

EU Reg.390 Performance measurement for Safety Management (CANZO/Eurocont/SoE)	Level C	Safety Culture; Safety Surveys and SMS Audits	
	Level D	All others leading SM Targets	

<u>Availability of SUR</u> SLA CBH-CBT MHB-750-300-PY-002	Overall annually MSSR En-route 99,90% MSSR TMA 99,50% PSR 99,50%											
<u>Availability of COM</u> SLA CBH-CBT MHB-750-300-PY-002	Overall annually A/G & G/G 99,95% COM Data Proc 99,90%											
<u>Availability of NAV</u> SLA CBH-CBT MHB-750-300-PY-002	Overall annually <table border="1"> <tr> <td>ILS</td> <td>>99,0 %</td> </tr> <tr> <td>VOR/DME</td> <td>>98,0 %</td> </tr> <tr> <td>NDB</td> <td>>98,0 %</td> </tr> </table>	ILS	>99,0 %	VOR/DME	>98,0 %	NDB	>98,0 %					
ILS	>99,0 %											
VOR/DME	>98,0 %											
NDB	>98,0 %											

7.2 Обезбедување - KPI Security

Ефектите од пандемијата со КОВИД-19 која го погоди светот, особено од финансиски аспект го оневозможија целосното реализирање на целите и планираните активности во 2020 година. Затоа дел од нив остануваат и за 2022 година.

Целите кои се поставени пред системот, а кои се во согласност со Програмата за обезбедување, која е во согласност со Националната програма за обезбедување, се следни:

- Не повеќе од 1 (едно) нарушување што ќе предизвика материјална штета поголема од 62 000 денари
- Да нема нарушување на обезбедувањето со многу висок(1) и висок (2) степен на сериозност
- Не повеќе од 1 (едно) нарушување со среден степен на сериозност (3)
- Не повеќе од 10 нарушувања со низок степен на сериозност (4)

Постигнувањето на целите подразбира секојдневни активности во насока на нивно остварување.

7.3 Ефикасност на летовите - KPI Flight efficiency

ТАРГЕТ 2022

Постигнување на KPI кој се однесува на хоризонтална ефикасност на лет (означува просечна разлика помеѓу остварената траекторија и најкратката дистанца помеѓу две точки) со вредност <2.47% за 2021 година.

7.4 Капацитет на дадени услуги на контрола на летање (прикажано преку доцнење на прелетите - KPI Capacity (Delays))

ТАРГЕТ 2022

Во 2022 година да се обезбеди просечно доцнење при en-route операциите (прелетите) до 0.9 мин/лет.

Финалните референтни таргети за доцнење за период 2022-2026 година ќе бидат доставени по донесување на финална одлука од страна на Европската комисија.

Сегашниот капацитет на Обласната контрола на летање - Скопје е задоволителен да ги покрие барањата на сегашните рути, особено со оглед на ситуацијата со КОВИД-19 и намалената побарувачка. Доколку е потребно во зависност од зголемена побарувачка истиот ќе се надгради.

7.5 Трошкова ефикасност - KPI Cost-efficiency

Клучен показател за трошковната ефикасност е единечната цена за прелети, т.е. единица трошок по дадена услужна единица на реално ниво (индекс на цени - основа 100 во 2009 година), за да се овозможи споредба со нивото на извршување (performance) постигнат во претходниот период.

Согласно Одлуката за имплементирање на Европската Комисија (EU) 2019/903 од 29.05.2019 целите за постигнување на трошкова ефикасност на ниво на ЕУ треба да овозможат намалување на единицата утврден трошок по дадена услужна единица за 1,9% годишно во текот на третиот референтен период помеѓу 2020-2024 година.

Поради состојбата со КОВИД-19 пандемијата, во моментот е инициран процес на измени со кој ќе се ревидираат таргетите за трошковната ефикасност за 2021 и 2022 година. Согласно овие измени, ревидираните таргети за трошкова ефикасност за третиот референтен период ќе бидат определени по донесување на финалната одлука на Европската Комисија.